

BURMISTRZ MIASTA I GMINY GOŁAŃCZ

Załącznik nr 1
do uchwały nr XLIV/407/10
Rady Miasta i Gminy Gołańcz
z dnia 20 września 2010 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOŁAŃCZ

**dla wybranych terenów w obrębie miasta Gołańczy,
w celu określenia zasad lokalizacji turbin wiatrowych**

TEKST STUDIUM **UJEDNOLICONY**

**wprowadzone zmiany uchwalone uchwałą nr XLIV/407/10
Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 20 września 2010 r.
wyróżnione zostały kolorem szarym**

I. WPROWADZENIE

1. Podstawa prawna opracowania zmiany studium.

Podstawę prawną opracowania zmiany studium stanowią:

- art. 3 ust.1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- §8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- uchwała Nr XVII/156/08 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 28 marca 2008r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz na obszarze wsi Czesławice.

2. Uzasadnienie zmiany studium.

Obszar objęty przystąpieniem do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gołańcz obejmuje strefę ochrony konserwatorskiej określoną ustaleniami planu miejscowego na obszarze wsi Czesławice, dla założenia parku krajobrazowo - dworskiego w Czesławicach, wpisanego do rejestru zabytków. Zgodnie z obowiązującymi ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gołańcz (uchwała Nr VIII/38/95 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 28 listopada 1995r.) – teren założenia przeznaczony został na obszarze zabudowań dworsko-folwarcznych na cele zabudowy przemysłowo-składowej, z zachowaniem parku krajobrazowego. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz (uchwała Nr XXXIX/278/06 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 30 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz – Dz. Urz. Woj. Włkp. Nr 126 poz. 3091 z dnia 14 sierpnia 2006r.) są zgodne z ustaleniami dotychczasowego studium. Dla ochrony dziedzictwa kulturowego oraz zabytków – przeznaczenie dworu i parku na cele służące użyteczności publicznej pozwoli na zachowanie ciągłości dziedzictwa, krajobrazu kulturowego i tożsamości miejsca. Sporządzana zmiana studium stanowi zmianę polegającą na uzupełnieniu studium o pojedyncze ustalenia, o których mowa w §8 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i jest zgodna z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

3. Podstawa prawna opracowania zmiany studium uchwalonej uchwałą nr XLIV/407/10 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 20 września 2010 r.

Podstawę prawną opracowania zmiany studium stanowią:

- art. 3 ust.1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 Nr 80, poz. 717 ze zmianami);
- §8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 Nr 118, poz. 1233);
- Uchwała Nr XXXII/296/09 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz dla wybranych terenów w obrębie miasta Gołańczy, w celu określenia zasad lokalizacji turbin wiatrowych.

4. 3. Uzasadnienie zmiany studium uchwalonej uchwałą nr XLIV/407/10 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia z dnia 20 września 2010 r.

Prace nad zmianą studium prowadzone były w oparciu o uchwałę nr XXXII/296/09 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz dla wybranych terenów w obrębie miasta Gołańczy, w celu określenia zasad lokalizacji turbin wiatrowych.

Celem zmiany Studium jest stworzenie podstaw formalno – prawnych do prowadzenia racjonalnej polityki przestrzennej, w szczególności w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących obszary, których granice stanowią tereny objęte zmianą studium

Zmianą objęto ustalenia studium dotyczące dwóch terenów w obrębie miasta Gołańczy, które oznaczone są symbolem graficznym na rysunku zmiany studium. W ramach poszczególnych obrębów dokonano korekt oznaczeń użytkowania terenu na podstawie wizji w terenie i ortofotomapy.

Projekt zmiany studium przygotowano zgodnie z wymogami art. 9, 10, 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zmianami) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U.2004 nr 92, poz. 880).

Zgodnie z wymogami cytowanego wyżej rozporządzenia niniejszy tekst jest tekstem ujednoczonym. W części opisowej studium zmieniane zapisy (w tym uzupełnienia i zaktualizowane dane) określono kolorem szarym.

Zakres zmiany polega na uzupełnieniu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gołańcz o pojedyncze ustalenia dla dwóch obszarów zlokalizowanych na terenie miasta Gołańcz i wprowadzeniu ich do ujednoczonego tekstu i rysunku Studium.

5. 4. Ocena opracowań planistycznych na obszarze gminy Gołańcz.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gołańcz opracowane było w latach 1994/95 i uchwalone w 1995r. (uchwała Nr VIII/38/95 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 28 listopada 1995r.) oraz zmienione uchwałą nr XL/346/10 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 26 marca 2010 r. na obszarze wsi Czesławice. Założona w studium struktura przestrzenno-funkcjonalna gminy i miasta podporządkowana została uwarunkowaniom przyrodniczym oraz wiodącej funkcji rolniczej gminy. Cele rozwoju gminy, pomimo braku dotychczasowej aktualizacji dokumentu, skonsumowane zostały poprzez sporządzenie:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz na obszarze wsi Laskownica – Uchwała Nr VII/41/97 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 1 października 1997r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz na obszarze wsi Laskownica (Dz. Urz. Woj. Piłskiego Nr 36 poz. 172 z dnia 01.12.1997r).
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy – uchwała Nr XIII/112/2000 Rady Miasta i Gminy z dnia 28 listopada 2000r. w sprawie

zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy (Dz.Urz.Woj. Wielkopolskiego. Nr 92 z dnia 29.12.2000r.);

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz (uchwała Nr XXXIX/278/06 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 30 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz – Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 126 poz. 3091 z dnia 14 sierpnia 2006r.).

Na obszarze miasta dokonano trzech zmian obowiązującego planu dotyczących: realizacji w pasach drogowych dróg wojewódzkich infrastruktury technicznej niezwiązanej z drogą (realizacja sieci gazowych średniego ciśnienia), parkingu przy ul. Polnej i dr. P. Kowalika oraz terenów rozwojowych miasta w rejonie ulic: Sportowej, Karola Libelta i ks. Edwarda Mrotka; ponadto podjęto dwie uchwały w sprawie zmiany planu miasta – zgodne z ustaleniami dotychczasowego studium oraz cztery uchwały dotyczące miasta i gminy w sprawie zmiany studium i przystąpienia do zmiany planu miasta oraz gminy. Obecna sytuacja prawna nie uzasadnia podejmowania działań dotyczących zaktualizowania obowiązującego studium w związku z trwającymi pracami legislacyjnymi w sprawie zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym istotnych zmian merytorycznych i formalnych w treści studium. W niniejszej zmianie dokonuje się jedynie aktualizacji w zakresie wynikającym z dokumentów sporządzonych po 1995r. Powyższe dotyczy:

- Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020r. /dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego 19 grudnia 2005r./;
- Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego /uchwała Nr XLI/628/2001 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 listopada 2001r./.

6. 5. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego.

Strategia województwa wielkopolskiego oparta jest na celach sformułowanych w:

- Projekcie Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013;
- Projekcie Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego;
- Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego z 2000r.

W strategii wyodrębnione zostały: misja województwa, cele generalne, strategiczne i operacyjne oraz cele horyzontalne. Dla sformułowań studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta istotna jest spójność z zapisanym w strategii celem horyzontalnym - „**Ład przestrzenny**”, służącym:

- osiągnięciu poziomu wyposażenia w infrastrukturę zgodnego ze standardami XXI wieku, konkurencyjnego i porównywalnego z wyposażeniem innych regionów oraz tworzącego spójny, zintegrowany system;
- osiągnięciu zgodności form wykorzystania poszczególnych obszarów zgodnie z ich naturalnymi predyspozycjami lub przy minimalizacji konfliktów z nimi;
- osiągnięciu spójności przestrzennej poprzez eliminowanie enklaw bądź przy ograniczaniu peryferyjnego charakteru poszczególnych części województwa;
- zachowaniu spójności systemu ekologicznego przy utrzymaniu bądź poprawie jego stanu;
- ograniczeniu konfliktów między poszczególnymi formami wykorzystania różnych obszarów;
- właściwemu kształtowaniu sieci osadniczej przy utrwalaniu jej wielostopniowej, hierarchicznej struktury, wielofunkcyjności oraz ograniczeniu antropopresji na pozostałe obszary;
- eliminowaniu konfliktów przestrzennych z elementami zagospodarowania przestrzennego sąsiednich województw.”

Zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcza uwzględniają cele strategiczne rozwoju, odnoszące się do przestrzeni gmin wielkopolskich.

7. 5 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa określa: uwarunkowania, cele, zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego. Kierunki polityki przestrzennej odnoszą się m.in. do:

- systemu osadniczego;
- struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- środowiska przyrodniczego;
- sfery społeczno-gospodarczej.

W zasadach odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego województwa wyodrębniono m.in. generalny cel zagospodarowania przestrzeni województwa wielkopolskiego prowadzący do zrównoważonego rozwoju całego terytorium.

Pojęcie zrównoważonego rozwoju łączy w sobie:

- ład przestrzenny zmierzający do poprawy jakości życia w społeczeństwie,
- ład ekonomiczny gwarantujący efektywny rozwój społeczno - gospodarczy,
- ład ekologiczny zmierzający do utrwalenia rozwoju ekologicznie zrównoważonego, ład przestrzenny wyrażający się dążeniem do harmonijności, uporządkowania i proporcjonalności wszystkich elementów środowiska człowieka.... .

Na obszarze gminy Gołańcz polityka przestrzenna w zakresie ponadlokalnych celów publicznych realizowana będzie poprzez:

- realizację układów drogowych samorządu województwa;
- ochronę środowiska przyrodniczego;
- ochronę zlewni chronionej rzeki Wełny;
- modernizację regionalnej linii kolejowej Poznań Wschód – Gołańcz;
- modernizację sieci przesyłowych infrastruktury technicznej; w tym projektowanej elektroenergetycznej linii 110kV GPZ Wągrowiec – Gołańcz (GPZ) – Miasteczko Krajeńskie (Krzewina).

Ze względu na nieaktualność zapisów planu zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie zasilania gminy w gaz ziemny – ustalenia zmiany studium dostosowane są stanu istniejącego (zrealizowany gazociąg średniego ciśnienia z istniejącej sieci dystrybucyjnej w Margoninie do miasta Gołańczy).

Zmianę studium, w tym uzupełnienia i zaktualizowane dane oraz komentarze wyróżniono – w treści ujednoliconego tekstu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz – pogrubioną czcionką.

ZESPÓŁ AUTORSKI:

I. ZAGADNIENIA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH mgr Stefan Leciejewski

II. ZAGADNIENIA UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

mgr inż. arch. Tomira Łęska-Oleszak

- zagadnienia przestrzenne

mgr inż. Mieczysław Cholewo

- zagadnienia infrastruktury technicznej

mgr inż. Piotr Stróżyński

- zagadnienia komunikacji

Opracowanie graficzne

tech. bud. Bogdan Towalewski

PROJEKT ZMIANY STUDIUM NA OBSZARZE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ ZAŁOŻENIA PARKU KRAJOBRAZOWO-DWORSKIEGO W CZESŁAWICACH:

mgr inż. arch. Tomira Łęska-Oleszak

mgr Wojciech Kramarz

Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz, dla wybranych terenów w obrębie miasta Gołańczy, w celu określenia zasad lokalizacji turbin wiatrowych opracował zespół autorski w składzie:

mgr Ryszard Kajetańczyk

upr. urb. nr 1632, członek ZOIU Z-46

mgr Ewa Zagdańska

mgr Joanna Woźniak

mgr inż. arch. Edyta Drobny

mgr inż. arch. Roksana Konieczna

mgr inż. arch. Joanna Wleklińska

UJEDNOLICONY TEKST STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOŁAŃCZ

SPIS TREŚCI

0. WSTĘP

I. ZAGADNIENIA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH

1. Charakterystyka fizjograficzna.
2. Stan środowiska przyrodniczego.
3. Uwarunkowania fizjograficzne przestrzennego zagospodarowania gminy Gołańcz.

II. ZAGADNIENIA UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Zagadnienia rozwoju gminy.
2. Struktura sieci osadniczej gminy.
3. Zagadnienia komunikacji.
4. Zagadnienia infrastruktury technicznej.
5. Zagadnienia ochrony prawnej dóbr kultury.
6. Wybrane uwarunkowania fizjograficzne dla obszarów objętych zmianą studium uchwalonej uchwałą nr XLIV/407/10 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 20 września 2010 r.
7. ~~6.~~ Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.
8. Zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego uchwalone uchwałą nr XLIV/407/10 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 20 września 2010 r.
9. ~~7.~~ Wytyczne dotyczące sporządzania planów miejscowych.

10. 8. Zadania ponadlokalne na obszarze gminy Gołańcz.

III. UZASADNIENIE.

1. Przyjęte rozwiązania przestrzenne zmiany studium.

2. Synteza ustaleń studium.

3. Uzasadnienie i synteza ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gołańcz nr XLIV/407/10 uchwalonej uchwałą Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 20 września 2010 r.

0. WSTĘP

Podstawa prawna opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowano zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym /Dz. U. Nr. 89 poz. 415/ oraz uchwałą Nr II/9/95 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 15.03.95 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium. **Zmianę studium sporządzono w związku z uchwałą Nr XVII/156/08 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 28 marca 2008r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz na obszarze wsi Czesławice.**

Zmianę studium uchwaloną uchwałą nr XLIV/407/10 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 20 września 2010 r. sporządzono w związku z uchwałą nr XXXII/296/09 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz dla wybranych terenów w obrębie miasta Gołańczy, w celu określenia zasad lokalizacji turbin wiatrowych.

Studium określa uwarunkowania przyrodnicze i przestrzennego rozwoju gminy, możliwości i kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz obszary, dla których wymagane będzie sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium nie jest przepisem **prawa miejscowego** (było: gminnym) i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zagadnienia formalne dotyczące planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze gminy Gołańcz w **1995r. obowiązywały** następujące uchwały dotyczące miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- uchwała Nr XXV/7/82 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 25.03.1982r. w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz, w części nie objętej zmianą (**nie obowiązuje**);
- uchwała Nr V/41/94 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 9.12.1994r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz (**nie obowiązuje**);
- uchwała Nr IV/17/84 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 19.12.1984r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy (**nie obowiązuje**);
- uchwała Nr VIII/36/90 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 28.12.1990r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy (**nie obowiązuje**).

Wymagane ustawowe sporządzenie planów dla obszarów, na których przewidywana jest realizacja celów publicznych jak również planów określonych w niniejszym studium, powinno nastąpić przed utratą ważności dotychczasowych planów. Pozwoli to na prawidłowe prowadzenie gospodarki przestrzennej na obszarze gminy.

Na obszarze gminy Gołańcz (stan 2010r.) obowiązują następujące uchwały w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała Nr IV/17/97 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 10 czerwca 1997r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy w rejonie ul. Osada (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 28 z dnia 30.07.1997r).
2. Uchwała Nr IV/18/97 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 10 czerwca 1997r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy w rejonie ul. Akacyjowej (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 28 z dnia 30.07.1997r).
3. Uchwała Nr VII/41/97 Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z dnia 1 października 1997r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz na obszarze wsi Laskownica (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 36 poz. 172 z dnia 01.12.1997r).
4. Uchwała Nr XXIII/112/2000 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 22 listopada 2000r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 92 z dnia 29.12.2000r).
5. Uchwała Nr XXI/166/04 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 14 lipca 2004r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Walki Młodych i ks. Edwarda Mrotka w Gołańczy (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 133 poz. 2744 z dnia 28.08.2004r.).
6. Uchwała Nr XXXIX/278/06 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 30 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 126 poz. 3091 z dnia 14.08.2006r.).
7. Uchwała Nr XIV/120/07 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 28 listopada 2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dróg wojewódzkich na obszarze miasta Gołańczy (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 39 poz. 799 z dnia 25.03.2008r).
8. Uchwała Nr XXXII/283 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 16 czerwca 2009r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy w rejonie ulic dr. Piotra Kowalika i Polnej (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 151 poz. 2545 z dnia 11.08.2009r).
9. Uchwała Nr XXXVII/328/09 z dnia 27 listopada 2009r. sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Sportowej, Karola Libelta i ks. Edwarda Mrotka (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 31 poz. 817 z dnia 18.02.2010r.)

**I. ZAGADNIENIA UWARUNKOWAŃ
PRZYRODNICZYCH**

1. CHARAKTERYSTYKA FIZJOGRAFICZNA

1.1. Położenie, ukształtowanie powierzchni, geomorfologia.

Gmina Gołańcz położona jest w południowo-wschodniej części **byłego** województwa pilskiego, **obecnie w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wągrowieckim**. Siedziba urzędu miasta i gminy jest w Gołańczy, położonej w odległości około 50 km na południowy wschód od Piły.

Gmina graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi: od południa z gminami Wągrowiec i Damasławek, od zachodu z gminą Margonin od północy z gminami Szamocin i Wyrzysk, od wschodu z gminą Wapno i województwem **kujawsko-pomorskim** (b. bydgoskim) - gminą Kcynią.

Gmina ma urozmaiconą rzeźbę. Najwyższy punkt w gminie o rzędnej 135,8 m n.p.m. znajduje się 2 km na północ od miejscowości Chojna, a najniższy o rzędnej 49,8 m n.p.m. jest w dolinie Noteci. Większość powierzchni gminy znajduje się w przedziale wysokościowym od 90 m n.p.m. do 100 m n.p.m. Teren od północy w kierunku południowym początkowo wznosi się aż do wododziału między Wartą a Notecią, a następnie obniża się.

Geomorfologicznie teren gminy Gołańcz wykazuje znaczne urozmaicenie.

Całą południową i środkową część gminy Gołańcz zajmuje morena denna płaska i falista. Urozmaicona jest ciągami drobnych pagórków moreny czołowej oscylacji sypniewsko-siedleckiej głównie w okolicy miejscowości Czeszewo, Panigródz, Czerlin, Morakowo i Brdowo. Dalej na północ w okolicy Gołańczy, Buszewa i Grabowa jest duże skupisko niewysokich pagórków leżących na północ od Jez. Czeszewskiego. Tej oscylacji na terenie gminy Gołańcz nie towarzyszą sandry.

Na południe od tej strefy rzeźba jest mniej urozmaicona, gdyż jest to morena płaska lub falista z rynną polodowcową, zwaną Gołaniecko-Wągrowiecką. Między Czesławicami a Smogulcem występują pagórki moreny czołowej należące do Fazy Chodzieskiej Stadiału Pomorskiego.

Podczas tej fazy powstały ciągi moren o znacznych rozmiarach, z kulminacją Gontyńca pod Chodzieżą o wysokości ok. 192 m n.p.m.

Północny fragment gminy Gołańcz położony jest w pradolinie Noteci-Warty.

Wg podziału Polski na regiony naturalne dokonanego przez J. Kondrackiego gmina Gołańcz położona jest w północnej części Pojezierza Gnieźnieńskiego, a północny fragment w mezoregionie doliny środkowej Noteci będącej częścią pradoliny środkowej Noteci będącej częścią pradoliny Noteci - Warty. E. Krygowski południową część gminy Gołańcz włącza do Równiny Wągrowieckiej, a północną do Pagórków Chodzieskich.

1.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne.

Gmina Gołańcz położona jest w jednostce geologiczno-strukturalnej zwanej Antyklinorium Kujawsko-Pomorskim. Cechą tej jednostki jest wyniesienie w postaci garbu utworów mezo-

zoicznych i często brak utworów kredy oraz istnienie wysadów solnych m.in. w Wapnie i w rejonie Damasławka.

Budowę geologiczną czwartorzędu i trzeciorzędu obrazują przedstawione poniżej profile wierceń.

Grabowo - rzędna 103,3 m n.p.m. /1980r./

0,0 - 0,4	gleba
0,4 - 4,5	glina piaszczysta brązowa
4,5 - 48,0	glina szara
48,0 - 56,0	ił szary
56,0 - 61,0	glina szara
61,0 - 64,0	piasek pylasty szary
64,0 - 67,0	glina szara
67,0 - 70,0	piasek pylasty szary
70,0 - 75,0	piasek drobny szary
75,0 - 77,0	piasek średni szary
77,0 - 79,0	pospółka szara
79,0 - 81,0	ił stalowo-niebieski trzeciorzęd, pliocen

Poziom wody nawiercony 67,0 m p.p.t. poziom wody ustabilizowany 24,3 m wydajność studni 39,6 m³/godz.

Lęgniszewo – rzędna 112 m n.p.m. /z 1903 r./

0,0 -	0,5	piasek
0,5 -	3,0	glina
3,0 -	11,6	glina pylasta
11,6 -	18,0	piasek
18,0 -	19,5	pył ilasty
19,5 -		ił pstry /prwak plioceński/
23,8 -	25,9	piasek wapnisty
25,9 -	39,0	margiel ilasty
39,0 -	104,0	ił pstry trzeciorzęd, pliocen
104,0 -	107,4	piasek drobny, miocen
107,4 -	109,8	ił zwięzły
109,8 -	21,5	ił przewarstwiony węglem brunatnym
121,5	122,5	piasek drobny kwarcowy brązowy

Czeszewo – rzędna ok. 93,0 m npm /1961 r./

0,0 - 0,3	gleba piaszcz. c. szara
0,3 - 4,9	piasek drobny j. szary
4,9 - 10,0	piasek różnoziarn. szary

10,0 - 34,0	piasek średni szary
34,0 - 40,1	glina płaszcz, szara
40,0 - 73,0	ił pstry, trzeciorzęd, pliocen
75,0 - 75,2	węgiel brunatny trzeciorzęd, miocen
75,0 - 76,2	ił brunatno-szary
76,2 - 76,8	węgiel brunatny
76,8 - 79,0	ił szaro-brunatny
79,0 - 80,5	mułek szaro brunatny
80,5 - 162,5	piaski drobnoz. przewarstw. mułkami i iłami
162,5 - 164,5	piasek pylasty zailony oligocen
164,5 - 165,9	mułek piaszcz. brunat.-szary
165,9 - 168,1	piasek pylasty szaro-zielony
168,1 - 198,1	piasek drobny i średni j. szary
198,1 - 200,0	piasek pylasty szaro-zielonkawy
200,0 - 209,8	mułek brunatno-szary
209,8 - 211,6	piasek pylasty zielony
211,6 - 232,1	piasek pylasty szaro-zielonkawy
232,1 - 300,7	piasek drobny j. szary

Najstarsze nawiercone utwory trzeciorzędowe pochodzą z oligocenu. Są to osady morskie w postaci piasków i mułków z dodatkiem glaukonitu, których łączna miąższość w Czeszewie wynosi około 140 m.

Miocen wykształcony w postaci osadów rzecznych i jeziornych głównie piasków, mułków, iłów i węgli brunatnych ma łączną miąższość od 60m do 130m.

W pliocenie teren gminy Gołańcz, jak prawie całą Wielkopolskę, zajmowało wielkie jezioro, w którym osadzały się pstrye iły zwane poznańskimi, o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów, najczęściej około 30 m.

Nasuwający się lądolód spowodował zaburzenie powierzchni iłów, które miejscami występują wśród utworów czwartorzędowych. Utwory czwartorzędowe tworzą w gminie Gołańcz, tak jak na całym Niżu Polskim, ciągłą pokrywę o dość zróżnicowanej miąższości. Osady najstarszych zlodowaceń zostały w większości rozmyte, dlatego plejstocen reprezentują głównie osady ostatniego zlodowacenia. Są to głównie gliny z soczewkami i przewarstwieniami piasków i żwirów. Najczęściej piaszczysto-żwirowe są pagórki moren czołowych i kemów.

Po ustąpieniu lądolodu zaczął się okres akumulacji holocenijskiej z udziałem roślinności.

W Pradolinie Noteci-Warty powstaje najmłodsza terasa zalewowa przesiąknięta w większości warstwą namułów organicznych i torfów. Torfami i gytiami wypełniają się mniejsze zagłębienia jeziorne oraz obrzeża i wypłylenia większych rynien polodowcowych.

Surowce mineralne.

Na podstawie dotychczasowego rozpoznania stwierdzić można, że gmina Gołańcz jest uboga w złoża, surowców mineralnych.

Udokumentowane zostało w formie karty rejestracyjnej tylko jedno złożo kruszywa naturalnego. Jest to złożo Smogulec o zasobach wg stanu na 1985 r. 109,4 tys. m³, głównie piasków różnoziarnistych.

Pozostałe, niewielkie punkty poboru kruszywa, głównie piasku drobnego, rzadziej średniego są w rejonie miejscowości: Chojna, Buszewo, Nowy Panigródz, Czeszewo, Laskownica Wlk. i nie mają określonych zasobów.

Występowanie torfów i gytii stwierdzono w rejonie Jez. Czeszewskiego, w dolinie rzeczki Kcyninki na północ od Smogulca oraz w rejonie Panigrodza.

Złoża te nie są eksploatowane, a ich łączne zasoby wynoszą szacunkowo około 6,3 mln m³ torfu i około 8,0 mln m³ gytii. Jako perspektywiczne w poszukiwaniu złóż kruszywa naturalnego należy uznać tereny terasy wysokiej Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Małe złoża mogą się znajdować w licznych pagórkach kresowych i moreny czołowej. Nie należy się spodziewać znalezienia dużych złóż. Budowa geologiczna gminy oraz wyniki prowadzonych dotychczas prac nie roszą nadziei na odkrycie złóż surowców dla potrzeb ceramiki budowlanej.

1.3. Wody powierzchniowe i gospodarka wodna.

Gmina Gołańcz położona jest w dorzeczu Warty w zlewniach rzeki Noteci i Wełny. Przez gminę przebiega wododział III rzędu między zlewniami tych rzek. Noteć płynie wzdłuż północnej granicy gminy Gołańcz. W strefie wododziału Noteci i Wełny w gminie znajdują się górne odcinki ich dopływów: Strugi Gołanieckiej, Margoninki ze Strugą z Lipin i Młynówki Borowskiej. Z terenu województwa **kujawsko-pomorskiego** (b. bydgoskiego) wpływa Kcyninka, która ma ujście do Noteci z gminą Szamocin. Na długim odcinku południowej granicy gminy Gołańcz płynie Kanał Wapno-Laskownica /Struga z Wapna /.

W gminie Gołańcz jest kilka jezior:

Nazwa jeziora	Powierzchnia lustra wody w hektarach	Wysokość lustra wody w m n.p.m
Czeszewskie	163 ha	90,1 m
Laskownickie	18 ha	80,9 m
Smoguleckie	4,5 ha	69,4 m
Konarskie	10,0 ha	90,8 m
Rybowskie	7,0 ha	98,1 m
Konary	4,3 ha	98,2 m
Rybowo	2,5 ha	95,2 m
Gołańcz	2,6 ha	89,5 m
Grylewskie	94,0 ha	79,8 m – brzeg jeziora

i ponadto w gminie Gołańcz w oparciu o wody Kcyninki są kompleksy stawów rybnych - Zamiczysko w dolinie Noteci i Prostkowo w dolinie Kcyninki.

Gospodarka wodna.

Sieć cieków w gminie jest stosunkowo gęsta.

Na obszarze wysoczyznowym część cieków została pogłębiona i stanowią one część systemu melioracyjnego, co przyczyniło się do włączenia niekiedy znacznych obszarów uprzednio bezodpływowych do systemu odwodnieniowego Noteci i Wełny. Część tych cieków /rowów/ ma charakter okresowy.

W pradolinie występuje skomplikowany układ rowów melioracyjnych o bardzo małych spadkach. Występują również liczne doły potorfowe. Ze względu na niewystarczające obwałowania znaczne tereny pradoliny w czasie wysokich stanów wody w Noteci są zalewane.

Gmina Gołańcz znajduje się w obszarze, gdzie cieki charakteryzują się śnieżnodeszczowym reżimem zasilania z jednym maksimum – wiosną i z jednym minimum – jesienią, w ciągu roku. Niekiedy występuje drugie maksimum letnie związane z długotrwałymi opadami. Gmina Gołańcz znajduje się w strefie najniższych odpływów występujących w Polsce wynoszących od ok. 21/sek. 1 km² do 41/sek. z 1 km².

Zdecydowana większość wód odpływających ciekami z gminy Gołańcz spływa w półroczu zimowym. Stosunki przepływów maksymalnych do minimalnych są bardzo wysokie, co świadczy o małej zdolności retencyjnej tego obszaru. Wielkości przepływów mierzone na niektórych ciekach w okresie minimum jesiennego przedstawiają się następująco:

Kanał Wapno - Laskownica - 1,2 m³/sek.

Kcyninka w Smogulcu - 0,1 m³/sek.

Struga Gołaniecka poniżej Jez. Laskownickiego - 0,1 m³/sek.

Z charakterystyki hydrologicznej obszaru, w którym znajduje się gmina Gołańcz wynika, że dla poprawy gospodarowania zasobami wodnymi i lepszego jej wykorzystania w okresie wegetacyjnym niezbędne jest retencjonowanie wody i regulacja odpływu wody przez budowanie zastawek na ciekach.

Dla budowy zbiorników retencyjnych muszą istnieć korzystne warunki ukształtowania terenu. Najlepiej wykształcone doliny rzeczne mają Kcyninka i Struga Gołaniecka. W programie melioracji do 2000 r. dla województwa pilskiego projektowana **była** tam budowa zbiorników wodnych. **Obecnie na obszarze gminy Gołańcz planowane jest podpiętrzenie Jeziora Laskownickiego (inwestor: Wielkopolski Zarząd Melioracji Wodnych w Poznaniu), powyższe jest również zgodne z uchwałą Rady Powiatu Wągrowieckiego w sprawie retencjonowania wód powierzchniowych w zbiornikach wodnych na terenie powiatu wągrowieckiego.** Na rzece Kcynince - zbiornik wodny Smogulec o pojemności 5,6 mln m³, rzędnej piętrzenia 79,5 m n.p.m. Na Strudze Gołanieckiej projektowana jest budowa kaskady zbiorników przez podpiętrzenie jezior, w tym Jez. Laskownickiego do rzędnej 86m n.p.m. i Jez. Grylewskiego do rzędnej 83.0 m n.p.m. (**dane nieaktualizowane**).

1.4. Warunki hydrogeologiczne i zasoby wód podziemnych.

Charakterystyka I poziomu wód podziemnych.

Na kształtowanie się poziomu wód podziemnych wpływają takie czynniki jak rzeźba terenu, geomorfologia, litologia i klimat, a także pokrycie terenu. One to decydują o zaleganiu zwierciadła wód gruntowych, ich wahanii, jakości i możliwości wykorzystania. Biorąc pod uwagę wymienione czynniki można wydzielić w Gminie Gołańcz kilka stref zalegania zwierciadła wód gruntowych.

Strefa I obejmuje dolinę Noteci i rozcinające wysoczyznę morenową rynny jeziorne. Pierwszy poziom wody gruntowej zalega tutaj na głębokości 0-2 m p.p.t. i rocznych wahaniiach dochodzących do 2,0m.

Strefa II - obejmuje największy obszar wysoczyzny morenowej. Woda gruntowa występuje w piaskach naglinowych lub w najpłytszym przewarstwieniu piaszczystym glin głównie na głębokości 2-5m p.p.t. Wahania wody gruntowej wynoszą 2,0 do 4,0 m. Strefa III - występuje na niewielkich terenach przylegających do krawędzi pradoliny Noteci, Warty i krawędzi rynny Gołańiecko Wągrowieckiej na głębokościach 5-10 m. Wahania wody gruntowej wynoszą ok. 3, 0 m.

Strefa IV - występuje wyspowo w strefie pagórków moreny czołowej, głównie na północ od linii Czesławice-Potulin, obejmując pagórki morenowe. Głębokość zalegania wody gruntowej wynosi od 10 do 20 m p.p.t. przy wahaniiach ok. 2,0 m.

Maksimum stanów wód gruntowych przypada po wiosennych roztopach, głównie w kwietniu, minimum jesienią, głównie przełom września i października.

Ze względu na przebieg przez gminę wododziału, wody podziemne podobnie jak wody powierzchniowe spływają na północ do doliny Noteci i na południe w kierunku Wełny.

Charakterystyka głębszych warstw wodonośnych.

Najczęściej eksploatowane przez studnie głębinowe jest piętro czwartorzędowe. W południowo-wschodniej części gminy dużą rozciągłość ma poziom wodonośny tego piętra zalegający na rzędnej 70-75m n.p.m. nawiercany na głębokości 15-20 m lub nieco głębiej zależnie od wysokości bezwzględnej rejonu studni.. Wydajność tego poziomu w tym rejonie waha się od 8,6 m³/godz. do 16,6 m³/godz. jedynie w Łęgniszewie osiąga 47,0 m³/godz. W kierunku północnym i północno-zachodnim zaleganie najczęściej eksploatowanego czwartorzędowego poziomu wodonośnego jest nieco głębsze osiągając rzędne w rejonie miejscowości Chawłodno, Panigródz, Bogdanowo – 55m n.p.m., Gołańczy - 50 m n.p.m., Czesławic i Grabowa ok. 35m n.p.m. oraz Parkowa i Smogulca ok. 28 m n.p.m.

Wydajność tego poziomu waha się od 16,0 m³/godz. w Chawłodnie do 72,0 m³/godz. w Gołańczy i Smogulcu. Zwierciadło wody tych poziomów jest napięte.

Wody podziemne piętra trzeciorzędowego eksploatowane są w kilku studniach na południu gminy w Czeszewie, Morakowie, Gołańczy i Małej Laskownicy. Eksploatowany poziom tego piętra nawiercony został na głębokości 112-130 m p.p.t. na rzędnej 10-20 m p.p.t. Wydajność studni z tego poziomu waha się od 12 m³/godz. do 36 m³/godz. Zwierciadło wody jest napięte. Szacunkowe zasoby eksploatowanych przez studnie głębinowe wód podziemnych, na

01.01.80 r. wynosiły 687,2 m³/godz., w tym piętra trzeciorzędowego 170 m³/godz., piętra czwartorzędowego 517,2m³/godz.

1.5. Warunki klimatyczne.

Według rejonizacji R. Gumińskiego prawie cała gmina Gołańcz położona jest w VIII - środkowej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Jedyne fragment północny położony w dolinie Noteci wchodzi w skład VI-nadnoteckiej dzielnicy, która jest nieco chłodniejsza od środkowej.

Cechy charakterystyczne klimatu dzielnicy środkowej są następujące:

- średnia roczna temp. powietrza ok. 8,0° C
- średnia temp. pow. w styczniu ok. -1,5° C
- średnia temp. pow. w lipcu ok. 18,5°C
- dni pochmurnych ok. 150
- dni mroźnych /z temp. minimum poniżej -10°C/
- dni z przymrozkiem ok. 100-110
- dni ciepłych /z temp, powyżej 15°C/ ok. 90
- dni z opadem powyżej 0,1 mm ok.150
- dni z pokrywą śnieżną ok. 40-60
- okres wegetacji ok. 210 - 220 dni
- średnia roczna suma opadów 500 - 550 mm
- wartość roczna opad-parowanie /P-E/ 300 mm

Częstotliwość kierunków wiatrów, w roku, dla stacji meteorologicznej w Pile za lata 1974 -83 jest następująca:

Kierunek	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisza
% %	8,3	8,8	10,4	9,1	9,6	21,5	16,0	10,3	6,0

Na posterunku opadowym w Gołańczy zlokalizowanym na rzędnej 95,0 m n.p.m. zanotowano w latach 1954 - 80 następujące średnie miesięczne i roczne sumy opadów:

P - rok przeciętny, W - rok wilgotny 1967, S- rok suchy – 1959.

Sumy opadów

	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	ROK
P	38	40	29	25	27	36	51	58	82	76	43	41	546
W	34	68	37	57	56	27	54	116	103	69	45	43	639
S	11	38	38	4	9	36	15	52	120	19	24	11	377

Sumy opadów z lat 1981- 87 P- rok przeciętny, W- rok wilgotny - 1985, S- rok suchy -1982

	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	ROK
P	25	35	34	18	25	32	52	65	67	65	42	32	492
W	26	14	21	24	25	26	76	111	46	183	51	9	612
S	33	31	28	6	25	19	39	48	41	17	5	12	304

Z zestawień przedstawionych wyżej widać, że gmina Gołańcz położona jest w strefie niedoboru opadów. Suma rocznych opadów w ostatnich latach maleje nie tylko dla wartości średnich, ale również dla lat wilgotnych i suchych.

Niekorzystnym zjawiskiem jest zmniejszanie się sumy opadów w okresie wegetacyjnym. Dla lat przeciętnych jest to zmniejszenie z 351mm do 323mm, co przy braku retencji śnieżnej, ze względu na łagodne zimy, powoduje często zjawisko suszy glebowej i obniżanie się plonów.

Zjawisko to potwierdza potrzebę retencjonowania wody, regulowania jej odpływu, a także potrzebę właściwego gospodarowania zasobami wodnymi.

Rzeźba terenu, a częściowo również zbiorniki wodne i kompleksy leśne mają wpływ na lokalne zróżnicowanie klimatu. Tereny wysoczyznowe płaskie i faliste wraz z pagórkami moreny czołowej są dobrze przewietrzane, a warunki klimatyczne są typowe dla tej dzielnicy rolniczo-klimatycznej.

Ekspozycja zboczy: dolin, rynien polodowcowych i pagórków morenowych ma wpływ na wielkość nasłonecznienia. Gorsze warunki klimatyczne ze względu na występowanie: inwersji termicznej, zastoisk chłodnego powietrza, częstszych mgieł, zamglań, większej wilgotności i słabszego przewietrzania posiadają dna dolin rzecznych, szczególnie Noteci, rynien jeziornych i innych obniżen na wysoczyźnie.

1.6. Charakterystyka gleb i ich przydatność do produkcji rolnej.

Na rozmieszczenie, genezę i jakość gleb wpływ ma geomorfologia terenu i związane z nią rodzaj skały macierzystej i warunki powstawania gleby. Większość gleb powstała na skałach pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego. Na glinach i piaskach gliniastych mocnych powstały gleby brunatne, które charakteryzują się dużą żyznością, wysoką bonitacją. Na piaskach słabogliniastych, luźnych pochodzenia wodnolodowcowego powstały głównie gleby bielcowe o średniej i niskiej bonitacji.

Te dwa typy gleby przeważają na wysoczyźnie morenowej. W dolinie Noteci, w rynnach i obniżeniach na wysoczyźnie, powstały gleby organiczno-bagienne: torfowe, mułowo-torfowe, murszowe. Jakość tych gleb jest zmienna.

Przyrodnicze warunki do produkcji rolnej w gminie Gołańcz można ocenić na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach w 1981 r.

Jednostka administracyjna	Wskaźniki bonitacji				Ogólny wskaźnik
	Jakość Przydatności Rolniczej gleb	Agroklimat	Rzeźba terenu	Warunków wodnych	przydatność rolniczej przestrzeni produkcyjnej
Polska	49,5	9,9	3,9	3,3	66,6
woj. pilskie	44,9	10,0	4,3	2,5	61,7
gmina Gołańcz	50,4	9,6	4,2	2,0	66,2

Wszystkie dane odnoszące się do województwa dotyczą b. województwa pilskiego (obecnie subregion pilski).

Jest to wskaźnik wyższy od wskaźnika wojewódzkiego. Na jego wysokość główny wpływ ma jakość gleb, natomiast warunki wodne są o 20% niższe niż średnio w województwie. W tej klasyfikacji gmina Gołańcz zajmuje jedenaste miejsce w województwie wśród jednostek gminnych i miejsko-gminnych.

Podział użytków rolnych w gminie Gołańcz
/ stan na 01.01.1995 r./

Rodzaj użytku	Pow. w ha	Wskaźniki procentowe			
		gmina Gołańcz		woj.pilskie	
		% użytków rolnych	% ogółu pow.	% użytków rolnych	% ogółu pow.
Grunty orne	12. 855	88,06	66,91	77,81	38,25
Sady	113	0,77	0,59	1,0	0,49
Łąki	944	6,47	4,91	14,98	7,37
Pastwiska	686	4,70	3,57	6,21	3,05
Razem	14.598	100,00	75,98	100,00	49,16

Użytki rolne w gminie Gołańcz zajmują powierzchnię 14,598 ha, o stanowi 76% jej ogólnej powierzchni. Jest to wskaźnik o prawie 27% wyższy od wskaźnika dla województwa. Jedynie gminy Damasławek, Wapno i Wysoka mają wyższy udział użytków rolnych niż gmina Gołańcz. Udział gruntów ornych wynosi ponad 88% użytków rolnych i jest o ponad 10% wyższy

od wskaźnika wojewódzkiego. W tej klasyfikacji gmina Gołańcz zajmuje drugie miejsce w województwie za gminą Damasławek.

Udział użytków zielonych jest zbliżony do wskaźnika wojewódzkiego, podobnie jak procentowy udział sadów.

Porównania powyższe wskazują na wybitnie rolniczy charakter gminy i predyspozycje przyrodnicze w tym kierunku.

Bonitacja użytków rolnych w mieście i gminie Gołańcz

/stan na 01.01.1990r./

Klasa gleb	Gr. orne		Sady		Razem		Łąki		Pastwiska		Razem		Uż. orne	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
II	9	0,1	–	–	9	0,1	–	–	–	–	–	–	–	–
III	2217	17,2	18	16,1	2235	17,2	18	1,9	55	8,1	73	4,5	2308	15,8
IV	8090	62,9	77	68,7	8167	62,9	560	58,6	324	47,6	884	54,1	9051	61,9
V	1886	14,7	16	14,3	1902	14,7	276	28,9	206	30,3	482	29,5	2384	16,3
VI	618	4,8	1	0,9	619	4,8	101	10,6	81	11,9	182	11,1	801	5,5
VIz	43	0,3	–	–	43	0,3	–	–	14	2,1	14	0,8	57	0,4
	12863	100	112	100	12975	100	955	100	680	100	1635	100	14610	100

Gmina Gołańcz posiada dobre warunki glebowe dla upraw polowych, gdyż grunty bardzo słabe z glebami klasy VI i VIz zajmują tylko 5,1% ich ogólnego areалу, a grunty słabe z glebami klasy V zajmują 17% powierzchni przy wskaźnikach wojewódzkich odpowiednio 14,6% i 26,7%. Grunty klasy IV stanowią aż 62,9% gruntów ornych gminy.

Nieco niższa jest bonitacja trwałych użytków zielonych, gdyż grunty z glebami klasy VI i VIz zajmują 11,9% ich ogólnego areалу a z klasą V - 29,5%, przy wskaźnikach wojewódzkich odpowiednio 11,5% i 39,5%.

Również w tej grupie użytków rolnych grunty z glebami klasy IV są w znacznej przewadze, zajmując 54,1% ich ogólnej powierzchni.

1.7. Charakterystyka lasów.

Lasy w gminie Gołańcz zajmują powierzchnię 2867 ha, co stanowi: 14,92% jej ogólnej powierzchni, przy wskaźniku wojewódzkim wynoszącym 40,91%. Jest to, więc gmina o jednym z najmniejszych wskaźników zalesień w województwie. Jedynie pięć gmin ma mniejszy procentowo udział lasów.

Jedyny większy kompleks leśny w gminie Gołańcz występuje w jej północnej części. Ma on swoje przedłużenie w gminie Szamocin. Największy procentowo udział mają tam następujące siedliska: bór mieszany świeży, bór świeży i las mieszany świeży. Mniejsze powierzchnie, głównie w obniżeniach i dolinach cieków, zajmują siedliska lasu wilgotnego, olsu i boru mieszanego wilgotnego. W drzewostanie przeważa sosna, jej udział na siedlisku lasu mieszanego wynosi ok. 75%. Domieszkami są: brzoza, dąb, buk, świerk i modrzew. Na siedliskach wilgotnych: olsu i lasu wilgotnego udział gatunków liściastych, głównie olchy i jesionu jest jesz-

cze większy. Drzewostan jest w różnym wieku wynikający z gospodarki leśnej (dane z operatów urzędzeniowych lasów Nadleśnictwa Podanin, obręb Margonin).

Drugi, znacznie mniejszy kompleks leśny o powierzchni około 200 ha jest w rejonie miejscowości Konary-Rybowo w południowo-zachodniej części gminy. Na pozostałej części gminy występują niewielkie enklawy leśne o powierzchni od kilku do ok. 30 ha, głównie w rejonie miejscowości Morakowo i Czeszewo. Lasy te należą do nadleśnictwa Durowo - obręb Durowo.

Lasy w rejonie Konar i Rybowa występują głównie na siedlisku lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego, lasu wilgotnego, olsu i olsu jesionowego, W drzewostanie przeważa sosna, dąb, olcha, jesion, brzoza i świerk.

W tym kompleksie jest duży udział drzewostanów w wieku od 60 do 100 lat.

Bardzo mała jest w gminie powierzchnia lasów ochronnych. W dolinie Kcyninki fragmenty lasów zaliczono do grupy I, jako lasy wodochronne. W części oddziałów 6 i 91 obręb Margonin ustanowiono lasy ochronne jako ostoje zwierzyny chronionej.

1.8. Ocena użytkowania gruntów w okresie 1981-1995r.

Zmiany w sposobie użytkowania gruntów od stycznia 1981r. do stycznia 1995r. przedstawione są poniżej:

Wyszczególnienie	stan na 01.01.1981r.			stan na 01.01.1995r.		
	pow. ha	%	wsk.woj.	pow. ha	%	wsk.woj.
Użytki rolne	14.681	76,41	50,51	14.598	75,98	49,16
w tym: grunty orne	12.872	67,00	38,97	12.855	66,91	38,25
sady	118	0,61	0,48	113	0,59	0,49
łąki	971	5,05	7,81	944	4,91	7,37
pastwiska	720	3,75	3,25	686	3,57	3,05
lasy i gr. zadrzewione	2.767	14,40	39,78	2.867	14,92	40,91
wody	566	2,95	2,33	555	2,89	2,40
pozostałe	1.199	6,24	7,38	1.293	6,21	7,42
w tym:tereny komunikacyjne	519	2,73	3,19	440	2,29	3,07
tereny osiedlowe	247	1,26	1,58	285	1,48	1,81
nieużytki	355	1,85	1,56	400	2,08	1,71
Razem	19.213	100		19.213	100	

Użytkowanie gruntów w gminie Gołańcz, w znacznym stopniu odbiega od wskaźników wojewódzkich. Bardzo duży jest udział użytków rolnych w tym gruntów ornych, a znacznie prawie trzykrotnie mniejszy udział lasów. O około 0,5% większy jest udział wód od wskaźnika wojewódzkiego.

W terenach pozostałych niższe wskaźniki od średnich wojewódzkich są w terenach komunikacyjnych o około jedną czwartą i w terenach osiedlowych o około jedną piątą. Wysoka jest powierzchnia nieużytków, które stanowią 2,08% powierzchni gminy, przy wskaźniku wojewódzkim 1,71%.

Ten fakt wymaga głębszej analizy. W wypadku gdyby to były nieużytki wodne i bagna powinny pozostać w dotychczasowym użytkowaniu lub w części zamienione na użytki wodne np. stawy rybne. Inne nieużytki powinny być zrekultywowane, a następnie zadrzewione lub zalesione.

W okresie ostatnich piętnastu lat w gminie Gołańcz nie nastąpiły znaczne zmiany w strukturze użytkowania gruntów.

Ubyło łącznie 83 hektary użytków rolnych we wszystkich rodzajach użytkowania. Ubyło 11 hektarów gruntów pod wodami, co jest zjawiskiem niepokojącym, gdyż potwierdza stopowienie terenu gminy. Znaczny ubytek powierzchni dróg jest wynikiem zmiany sposobu klasyfikacji, gdyż drogi leśne o powierzchni około 70 ha wliczone są do powierzchni lasów, dlatego faktyczny przyrost powierzchni lasów wynosi około 30 ha. Powierzchnia terenów osiedlowych zwiększyła się o 38 ha, co wskaźnikowo jest zbliżone do wzrostu powierzchni osiedlowych na terenie województwa. Niepokojący jest wzrost nieużytków w gminie aż o 45 hektarów do ogólnej ich powierzchni 400 ha. Dużej części tych terenów można dać bardziej racjonalne gospodarczo przeznaczenie. Są przesłanki do zwiększenia lesistości gminy do około 20% zalesiając około 1000 hektarów słabych gruntów /około 50 ha klasy VIz, ok. 650 ha klasy VI, około 200 ha klasy V i 100 ha nieużytków/.

2. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

2.1. Ochrona krajobrazu.

Obszary chronionego krajobrazu w gminie Gołańcz zajmują powierzchnię 950 ha tj. około 5% jej ogólnej powierzchni, w tym w obszarze "Dolina Noteci" - 60ha i w obszarze "Dolina Wętny i Rynna Gołaniecko – Wągrowiecka - 400ha.

2.2. Konserwatorska ochrona przyrody

W gminie Gołańcz w następujących miejscowościach są:

Parki podworskie:

1. Smogulec o pow.6,17 ha nr rej. A-532/58-503/84.
2. Czerlin o pow. 3,30 ha nr rej. A-529/86.
3. Brdowo o pow. 0,80 ha nr rej. A-509/84.
4. Czeszewo o pow. 1, 29 ha nr rej. A-530/86.
5. Laskownica Mała o pow. 3,20 ha nr rej. A-510/84.
6. Czesławice o pow. 7,15 ha nr rej. A-293/1724/75.
7. Rybowo o pow. 3,25 ha nr rej. A-527/86.
8. Oleszno o pow. 6,25 ha nr rej. A-528/86.

Cmentarze zabytkowe:

1. Chojna: cmentarz katolicki, nieczynny o pow. 0,60 ha, przy kościele na dz. nr 166-168 nr rej. A-569.
2. Czeszewo: cmentarz katolicki, nieczynny o pow. 0,29 ha przy kościele na dz. nr 67/1 nr rej. A-570.
3. Panigródz: cmentarz katolicki nieczynny o pow. 0,25 ha przy kościele na dz. nr 324 - nr rej. A-571.
4. Panigródz: cmentarz katolicki czynny o pow. 0,62 ha na dz. nr 313 - nr rej. A-573
5. Rybowo: cmentarz ewang. nieczynny o pow. 0,07 ha przy boisku sportowym nr rej. A-581.
6. Smogulec: cmentarz katolicki, czynny o pow. 0,76 ha na dz. nr 134 - nr rej. A-584.

Stanowiska archeologiczne:

1. Czesławice: grodzisko stożkowe o pow. 0,13 ha na dz. nr 55 - nr dec. 285/1665 z 1974r.
2. Smogulec: grodzisko stożkowe o pow. 0,27 ha nr dec. 374 z 1979 r.
3. Laskownica Mała: grodzisko wyżynne o pow. 0,77 ha nr dec. 381 z 1980 r.

W gminie Gołańcz są następujące pomniki przyrody:

1. Głaz narzutowy /430x340x147cm/ w Olesznie w oddziale 9A, a obr. Durowo nr rej. 59.
2. Grupa drzew: 1 platan /obw. 365 cm/, 2 lipy /280 i 465/ 1 topola czarna /465/ w Smogulcu w parku nr rej. 60.
3. Grupa drzew: 3 dęby szyp. /410, 420 i 480/ w Smogulcu w oddz. 95, obręb Margonin nr rej 63.
4. Grupa drzew: 5 dębów szyp./265, 310, 330, 340/ w Smogulcu w oddz. 25, obręb Margonin - nr rej. 64.
5. Grupa drzew: 3 dęby szyp. /420, 390 i 340/ w Smogulcu w oddz. 254, b obręb Margonin nr rej. 65.
6. Jesion wyniosły /950 cm/ w Czeszewie w parku - nr rej. 66.
7. Jesion wyniosły /360 cm/ w Czeszewie w parku - nr rej. 67.
8. Lipa /505 cm/ w Kujawkach - nr rej. 338.
9. Dąb szyp. /360 cm/ w Gołańczy na plebanii - nr rej. 450.
10. Kasztanowiec /365 cm/ w Gołańczy obok kina - nr rej. 451.
11. Dwa drzewa: jesion wyniosły /290 cm/ i kasztanowiec /270cm/ w Rybowie w parku - nr rej. 452.
12. Grupa drzew: 6 kasztanowców /obwody od 220 do 260 cm/ w Czeszewie w parku - nr rej. 453.
13. Gniazdo orła bielika w Smogulcu w oddz. 91; h obręb Margonin nr rej. 545.
14. Gniazdo orła bielika w Leśn. Smogulec oddz, 6; i obręb Margonin - nr rej. 638.
15. Gniazdo orła bielika w leśnictwie Smogulec w oddz. 91; f obręb Margonin - nr rej. 639.

2.3. Wody.

Powierzchnia ogólna wód w gminie Gołańcz wynosi 555 ha to jest 2,89% powierzchni gminy. Podział wód jest następujący /stan 01.01.95r./:

- wody płynące - 9 ha;
- wody płynące - 386 ha;
- rowy 160 ha.

Aktualne klasy czystości wód są następujące - /stan z 1993 r./ Noteć - n.o.n. /pozaszkasowe/- postulowana II klasa; Kcyninka - brak danych /1991 r. kl. III/ - postulowana II kl.; Margoninka - III klasa, postulowana - II klasa; Struga Gołaniecka - brak danych/1990r.kl III/, postulowana - II klasa; Struga z Wapna /Kanał-Laskownica - brak danych /91r. n.o.n./ - postulowana - II klasa.

Nie ma aktualnych badań stanu czystości wód jezior. Dla wód Jez. Laskownickiego planowana jest druga klasa czystości.

Wykaz ważniejszych zakładów odprowadzających ścieki z terenu gminy Gołańcz /w 1991 r./

Nazwa zakładu	Miejscowość	Odbiornik ścieków	Sposób oczyszczania	Średnia dobowo ilość ścieków w m ³
Rozlewnia wód*	Gołańcz	Struga Gołniecka	Imhoff	29
Mleczarnia*	Gołańcz	Struga Gołaniecka	3 osadniki	89
Gorzelnia**	Smogulec	rów-Kcyninka	2 osadniki	56

* *zakłady nieistniejące*; ** *zakład nieczynny*.

2.4. Powietrze atmosferyczne, hałas.

Zainwestowanie gminy Gołańcz nie stwarza większego zagrożenia dla czystości powietrza. Uciążliwość stanowią lokalne kotłownie przy zakładach i osiedlach mieszkaniowych, fermy hodowlane, oczyszczalnie ścieków i wysypiska odpadów, szczególnie nieurządzone.

Zanieczyszczenia komunikacyjne oraz zagrożenia od hałasu, w gminie Gołańcz, występują na poziomie poniżej dopuszczalnych norm.

Na szlakach turystycznych oraz na jeziorach i rzekach, wraz ze 100 metrowym pasem przybrzeżnym, obowiązują ustalenia uchwały WRN nr XIV/93/86 z dnia 05. 11. 86 r. w sprawie ustanowienia stref ciszy (**przepis nieobowiązujący**).

2.5. Gleby i powierzchnia terenu.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 03. 02. 1995r. ma na celu ograniczanie przeznaczenia ich na cele nierolnicze lub nieleśne, zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych wskutek działalności nierolniczej, zachowaniu torfowisk i oczek wodnych, a także rekultywację i zagospodarowanie gruntów na cele rolnicze i leśne. Szczególną ochroną objęte są grunty klas I-III, IV, a także grunty z glebami pochodzenia organicznego również niższych klas oraz grunty leśne.

W gminie Gołańcz grunty takie zajmują powierzchnię: klasy II 9 ha - 0,1% użytków rolnych Klasy III 2308 ha - 15,8% użytków rolnych klasy IV 9051 ha - 61,9% użytków rolnych grunty organiczne klasy V i VI ok. 600 ha - 4,1% użytków rolnych.

Zbocza rynny Gołaniecko-Wągrowieckiej i doliny Kcyninki oraz w mniejszym stopniu pradolina Noteci i Warty i pagórków morenowych, lokalnie ze względu na duże spadki, narażone są na erozję. Tereny zdegradowane przez eksploatację powierzchniową występują lokalnie na niewielkich powierzchniach w rejonie Smogulca, Czesławic, Czerlina i Laskownicy.

2.6. Zieleń.

Poza terenami i obiektami objętymi ochroną konserwatorską występują liczne skupiska zieleni wysokiej. Mają one istotne znaczenie ochronne i krajoznawcze, ze względu na małą leśność gminy.

Należy więc dbać o trwałość skupisk zieleni wysokiej występującej w parkach, na cmentarzach i na skwerach oraz szpalerowej zieleni przydrożnej i wzdłuż cieków, a także zieleni śródpolnej stanowiącej tzw. remizy.

Pożądaną sprawą jest zalesianie gruntów o słabych glebach mało przydatnych dla rolnictwa, a także wprowadzenia nowych zadrzewień wzdłuż dróg, cieków wodnych i na zboczach dolin.

2.7. Gospodarka odpadami.

Gmina Gołańcz posiada ustaloną lokalizację wysypiska gminnego na działkach: nr 88 wsi Grabowo-Buszewo i nr 66 wsi Czesławice.

Dla lepszej organizacji utylizacji odpadów powinno się wyznaczać tymczasowe punkty gromadzenia odpadów w miejscowościach położonych w większej odległości od ustalonej lokalizacji wysypiska. Dla Gołańczy taki punkt proponuje się utworzyć w pobliżu istniejącej oczyszczalni ścieków lub około 500 m na wschód, na działkach nr 1083 i 1115.

3. UWARUNKOWANIA FIZJOGRAFICZNE PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY GOŁAŃCZ.

Podstawową funkcją gminy powinno pozostać rolnictwo ze względu na wysoki wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący 66,2 punktów, co głównie jest wynikiem dobrej jakości gleb. W celu uzyskania wysokiej produktywności rolnej należy:

- chronić grunty o wysokiej klasie bonitacyjnej gleb przed zmianą sposobu użytkowania szczególnie w rejonie miejscowości Czesławice, Laskownica Mała, Bogdanowo, Smogulec i Panigródz;
- poprawić wskaźnik jakości warunków wodnych wynoszący w gminie 2 pkt., co stanowi tylko 80% średniego wskaźnika województwa i 60% średniego wskaźnika dla Polski. Uzyskać to można przez retencjonowanie wody w sztucznych zbiornikach na Strudze Gołanieckiej i Kcynince oraz regulowanie odpływu wód powierzchniowych przez budowę i właściwą obsługę zastawek na ciekach i rowach;
- stosować właściwe zabiegi agrotechniczne, z budową deszczowni i nasadzeniami zieleni śródpolnej zapobiegającym stepowieniu włącznie.

W oparciu o istniejące kompleksy stawów rybnych: Zamczysko i Prostkowo oraz w przyszłości, po wybudowaniu zbiorników retencyjnych, powiększyć można produkcję ryb.

Należy dążyć do zwiększenia lesistości gminy do ok. 20%, przeznaczając tereny o słabych glebach nieorganicznych występujących w większych kompleksach na południowy zachód od miejscowości Konary, na zachód od Smogulca, w rejonie miejscowości Chojna i na południe od Morakowa, które można przekazać pod zalesienie.

Wydobycie kopalin będzie miało w gminie znaczenie niewielkie ze względu na nieznaczne zasoby kruszywa naturalnego w rejonie północno-wschodnim oraz niewiele większe zasoby torfu i gytii, głównie w rejonie Jez. Czeszewskiego.

Znaczna eksploatacja torfów i gytii, ze względu na położenie gminy w strefie wododziału, mogłaby spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych, co byłoby niekorzystne dla rolnictwa.

Położenie gminy w rolniczym rejonie nie predysponuje tego terenu do lokalizacji przemysłu uciążliwego. Lokalizację przemysłu wodochłonnego wyklucza położenie gminy w strefie wododziału. Istnieje możliwość lokalizacji małych zakładów przemysłowych szczególnie przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rzemiosła i usług zaspokajających bieżące potrzeby ludności.

Gmina posiada niewielkie możliwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku.

Tereny pod działki rekreacyjne występują głównie nad Jez. Grylewskim i Laskowniczym oraz w rejonie miejscowości Konary i Rybowo. Budowa zbiorników retencyjnych w pewnym stopniu zwiększy możliwości gminy w zakresie turystyki i wypoczynku.

Urozmaicony krajobraz oraz zabytki kultury materialnej, głównie parki i dworki, szczególnie po ich odrestaurowaniu są szansą dla rozwoju turystyki pieszej, kolarskiej, a także motorowej.

Koncentracja budownictwa mieszkaniowego powinna być w Gołńczy i większych wsiach gminy. Na pozostałym terenie preferowane powinno być budownictwo zagrodowe i niezbędne usługi.

II. ZAGADNIENIA UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. ZAGADNIENIA ROZWOJU GMINY.

1.1. Rys historyczny.

Dane o rozwoju historycznym gminy Gołańcz są dość skąpe i dotyczą głównie miasta.

Cała gmina od czasów historycznych do dnia dzisiejszego, stanowi kompleks funkcjonalny osadnictwa służący obsłudze obszarów rolnych. W wiekach XIII-XV obszar ten wchodził w skład dóbr rodu Pałuków. W tym też czasie Gołańcz była również wsią. Położenie na szlaku prowadzącym z Wągrowca przez Durowo, Bukowiec, Chawłodno, Gołańcz, Oleszno, Gracholin do Kcyni pozwoliło na wytworzenie w osadzie Gołańcz (nazwy historyczne: Golańcz, Golencza, Golanca, Gołańcza) funkcji targowych.

Data 1399 r. podawana jest jako data lokacji miasta, chociaż nie figuruje ono w spisie miast z 1458 r. Wyraźną funkcję miejską uzyskuje Gołańcz w XVI w.

Z wcześniejszego okresu pochodzą: kościół p.w. św. Wawrzyńca (XIII/ XIV) oraz zamek wybudowany przed 1383 r. i rozbudowany w XV w. W XV w. m. Gołańcz przechodzi na własność Grudzińskich, w XVII w. - Smoguleckich.

Rozwój osady powoduje najprawdopodobniej przeniesienie w końcu XVIII wieku siedziby klucza majątków do Smogulca, co w wyraźny sposób wpływa na rozwój wsi Smogulec.

Przynależność natomiast miasta Gołańczy do wielkiego klucza majątków hamuje jej rozwój przestrzenny.

Kolejnymi właścicielami dóbr gołanieckich byli: generał Fryderyk Fleming (1721), Przebendowscy, Malechowscy, Mateusz Mielżyński (1754). W r. 1773 miasto Gołańcz wraz z okręgiem noteckim zostaje włączone do Prus.

W r. 1775 dobra gołanieckie nabywa Maksymilian Mielżyński, następnie w r. 1834 - Czarnecy, a ostatnimi właścicielami są Hutten-Czapscy. W historii miasta dość istotne znaczenie ma włączenie do obszaru administracyjnego w 1948 r. wsi Smolary. Powiększenie miasta o tereny przemysłowo-składowe wzmacnia jego rangę jako bazy techniczno-gospodarczej gminy Gołańcz.

1.2. Zagadnienia wstępujących współcześnie przekształceń miasta i gminy.

Gmina Gołańcz położona jest w południowo-wschodniej części województwa pilskiego (**ob. w północno-wschodniej województwa wielkopolskiego**), w dość znacznym oddaleniu od ośrodka wojewódzkiego. Cała gmina znajduje się w strefie oddziaływania ośrodka regionalnego, jakim jest miasto Wągrowiec.

Przemiany ustrojowe, jakie nastąpiły w kraju mają znaczący wpływ na obraz gospodarczy gminy.

W strukturze władania ziemią był dość znaczny udział sektora uspołecznionego (41,3 % w 1978 r.) oraz małych gospodarstw indywidualnych (82 % stanowiły gospodarstwa do 15 ha).

Upadek sektora uspołecznionego powoduje potrzebę przekształceń istniejących ośrodków produkcyjnych oraz urzędzeń obsługi rolnictwa. Opracowana w r. 1980 prognoza demograficzna zakładała znaczny spadek ludności w gminie, co było wyrazem występującej tendencji

przepływu ludności wiejskiej do miast. Kryzys przełomu lat 70/80 spowodował zahamowanie migracji ludności i generalnie stabilny jej poziom na terenach wiejskich.

We wsiach gminy Gołańcz liczba ludności spadła z 5458 w r. 1978 do 5259 w r. 1992.

Powodem spadku liczby ludności jest również zmniejszony przyrost naturalny. Należy zakładać, że w latach następnych utrzyma się istniejąca liczba ludności w gminie.

Należy zaznaczyć, że spadek liczby ludności w gminie dotyczy tylko terenów wiejskich. Miasto Gołańcz charakteryzuje się stałym przyrostem ludności. Przy nikłym rozwoju gospodarczym gminy, miasto utrzymuje rangę ośrodka administracyjnego i gospodarczego całego obszaru.

Miasto Gołańcz pełni następujące funkcje:

- ośrodka lokalnego w zakresie obsługi administracyjnej, bazy gospodarczej obsługi rolnictwa oraz obsługi ludności (usługi ponadpodstawowe oraz podstawowa obsługa w zakresie służby zdrowia),
- ośrodka podstawowego w zakresie szkolnictwa obejmującego rejon Zbiorczej Szkoły Gminnej,
- ośrodka lokalnego z funkcjami ponadlokalnymi w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego (Zespół Szkół Rolniczych),

W zakresie funkcji ponadlokalnych obszar miasta i gminy obsługiwany jest przez miasto Wągrowiec (**siedziba powiatu wągrowieckiego**). Obsługa ta obejmuje:

- służbę zdrowia, w tym lecznictwo zamknięte i przychodnie specjalistyczne;
- szkolnictwo ponadpodstawowe ogólnokształcące i zawodowe z wyłączeniem specjalności rolniczych;
- administrację publiczną.

1.3. Zagadnienia demograficzne.

Liczba ludności w gminie Gołańcz kształtowała się następująco:

Rok	Liczba ludności			Przyrosty roczne w mieście
	w gminie	na wsi	w mieście	
1837			978	
1858			1351	
1861			1495	48 osób
1960			2200	7 osób
1977	8406		2699	29 osób
1978	8298	5458	2840*	
1982			2887	5 osób
1986	8429	5476	2953*	
1987			2956	14 osób
1992	8429	5259	3170	42 osoby
1994			3402**	

* - dane WUS

** - dane UMiG

Pozostałe dane wynikają z opracowań historycznych i planów miejscowych.

Na podstawie przedstawionej tabeli można założyć, że poziom liczby ludności będzie dosyć stabilny, tak jak w okresie ostatnich dwudziestu lat. Przy rozwoju miejsc pracy w mieście, głównie w obsłudze rolnictwa, będzie następował powolny przepływ ludności z obszarów wsi do miasta.

Tempo to będzie zależało oczywiście od ogólnego rozwoju gospodarczego regionu i kraju. Z wybranych okresów rozwoju miasta na uwagę zasługuje wyraźny wzrost liczby ludności w połowie XIX w. Wynika to chyba z ogólnego rozwoju gospodarczego terenów nadnoteckich pozostających pod zaborem Prus oraz ostatnie lata wskazujące na lokalne możliwości rozwoju ośrodka miejskiego.

Na obszarach wiejskich przeważająca liczba ludności zatrudniona jest w rolnictwie ~ 95 %, a pozostała w usługach. Miasto charakteryzuje się również wysokim udziałem zatrudnionych w rolnictwie (~ 40 %), aczkolwiek udział ten na przestrzeni lat spada.

Podobnie ok. ~ 40 % zatrudnionych jest w administracji i usługach. Dane te potwierdzają usługowo-rolniczy charakter miasta.

2. STURKTURA SIECI OSADNICZEJ.

2.1. Struktura osadnictwa.

Pod względem przestrzennym ludność gminy rozmieszczona jest w 30 jednostkach osadniczych i w 21 sołectwach.

Część gminy położona na północ od miasta Gołańczy charakteryzuje się dość zwartym systemem osadnictwa z głównymi ośrodkami Czesławice, Chojna i Smogulec. Natomiast cały obszar południowo-wschodni i zachodni posiada wyraźnie rozproszoną sieć osadniczą wzmocnioną jednostkami urbanistycznymi: Grabowo, Rybowo, Panigródz, Morakowo i Czeszewo. Największym ośrodkiem urbanistycznym jest oczywiście miasto Gołańcz, położone w centralnym punkcie gminy i pomimo nieregularnego jej kształtu miasto zapewnia sprawną obsługę obszaru gminy, wzmocnioną dośrodkowym układem komunikacyjnym.

2.2. Hierarchia sieci osadniczej.

Hierarchia sieci osadniczej w gminie Gołańcz przedstawia się następująco:

Ośrodek usługowy lokalny – m. Gołańcz.

Ośrodek uzupełniający:

- wieś Panigródz.

Wsie podstawowe:

- Morakowo;
- Smogulec.

Wsie elementarne:

- Chawłodno;
- Chojna;

- Czerlin;
- Czesławice;
- Czeszewo;
- Grabowo;
- Buszewo ;
- Konary;
- Krzyżanki;
- Kujawki;
- Laskownica Mała;
- Laskownica Wielka;
- Lęgniszewo;
- Morakowo;
- Morakówko;
- Oleszno;
- Potulin;
- Rybowo;
- Tomczyce oraz b. PGR – Bogdanowo.

3. ZAGADNIENIA KOMUNIKACJI.

W układzie komunikacyjnym gminy nie wprowadza się istotnych zmian.

I. KOMUNIKACJA DROGOWA.

W układzie drogowym gminy funkcjonuje 3-stopniowa hierarchia dróg:

1/ Główne drogi **wojewódzkie (b. krajowe)** o numerach: 193, 194 i 241, o następujących kierunkach powiązań pozaregionalnych:

- * POZNAŃ – WĄGROWIEC – GOŁAŃCZ – KCYNIA – BYDGOSZCZ,
- * GORZÓW WLKP. – DREZDENKO – CHODZIEŻ –GOŁAŃCZ,
- * SZCZECIN /KOSZALIN – PIŁA – CHODZIEŻ – WYRZYSK – GOŁAŃCZ.

Szerokość dróg w liniach rozgraniczających 22,0 m.

2/ Główne drogi **powiatowe (b. wojewódzkie)** łączące Gołańcz z innymi ośrodkami regionu: (szer. w liniach rozgraniczających 15,0 m):

- a) drogi o numerach **1562P** (466) i **1557P** (468) oraz relacji: WĄGROWIEC /Rąbczyn-Łekno/ – Laskownica Wielka – GOŁAŃCZ – Oleszno;
- b) drogi o numerach **1559P** (462) - **1600P** (463) – **1560P** (470) oraz relacji: Budzyń – Dziewokłucz – Pawłowo Żońskie – Rybowo – GOŁAŃCZ – Stołężyn – Wapno.

3/ Pozostałe drogi **powiatowe** (i gminne), jako układ lokalny obsługujący jednostki osadnicze i produkcyjne gminy i wiążący je z Gołańczą – (szer. w liniach rozgraniczających 15,0 m):

- * droga nr **1553P** (454): od drogi 194 do granicy województwa (Mieczkowo),
- * droga nr **1554P** (455): Smogulec – granica województwa – (Kcynia),
- * droga nr **1556P** (457): Czesławice – Buszewo,

- * droga nr **1555P** (458): Chojna – Potulin,
- * droga nr **1602P** (464): Kopaszyn – Laskownica – Gołańcz,
- * droga nr **1563P** (465): Laskownica Mała – Laskownica Duża,
- * droga nr **1558P** (469): Panigródz – do dr. 241,
- * droga nr **1561P** (472): Morakowo – Wapno.

II. KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA.

Postuluje się utrzymanie połączeń na głównych trasach, tj. Piła – Chodzież – Gołańcz i Wągrowiec – Gołańcz – Kcynia.

III. KOMUNIKACJA KOLEJOWA.

Przebieg linii kolejowej Poznań – Gołańcz – Bydgoszcz ze stacjami w: Laskownicy Małej i Panigródzu. **Planowana jest modernizacja regionalnej linii kolejowej Poznań Wschód – Gołańcz**

IV. OBSŁUGA KOMUNIKACJI I TRANSPORTU.

Stacje paliw i stacje obsługi motoryzacyjnej mogą być lokalizowane przy drogach istniejących pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii użytkownika drogi i nie pogarszania warunków środowiska.

Wymienione obiekty nie mogą być lokalizowane w strefach ujęć wodnych i ochrony wód otwartych oraz obszarach objętych ścisłą ochroną przyrody bądź ochroną konserwatorską zabytków.

4. ZAGADNIENIA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

4.1. Stan istniejący.

4.1.1. Zaopatrzenie w wodę.

Na terenie gminy z wodociągów korzysta prawie cała liczba mieszkańców. Czynne są ujęcia wody i stacje wodociągowe w Gołańczy, Grabowie, Potulinie, Morakowie, Czeszewie, Starym Panigródzu, Lęgniszewie, Smogulcu, Czesławicach, Laskownicy, Chawłodnie, Bogdanowie, Parkowie i Gręzinach.

Z wodociągu grupowego Gołańcz-Grabowo korzystają również wsie:

Buszewo, Tomczyce, Chojna, Jezioraki, Krzyżanki, Konary i Oleszno.

Z wodociągu grupowego Morakowo-Stare Panigródz-Lęgniszewo zasilane są także wsie: Nowy Panigródz, Czerlin, Morakówko i Ostrowo.

Z wodociągu w Czeszewie doprowadzono wodę do wsi Kujawki.

Z wodociągu w Laskownicy Małej korzysta Laskownica Wielka oraz Podjeziorze.

Wieś Rybowo zasilana jest z wodociągu w Pawłowie Żońskim (gm. Wągrowiec).

4.1.2. Zaopatrzenie w gaz

Mieszkańcy gminy mają obecnie możliwość zaopatrywania się w gaz butlowy propan-butan.

4.1.5. Zaopatrzenie w ciepło

Mieszkania zasilane są z lokalnych źródeł ciepła-kotłowni osiedlowych lub indywidualnych palenisk węglowych.

4.2.4. Zasilanie w energię elektryczną

Gmina obsługiwana jest liniami SN 15kV, skąd energia elektryczna, poprzez stacje transformatorowe i sieci niskiego napięcia, doprowadzona jest do poszczególnych odbiorców.

4.1.5. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

Obecnie tylko miasto Gołańcz posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków typu BIOBLOK.

W Smogulcu przy gorzelnii czynna jest oczyszczalnia mechaniczna ścieków technologicznych.

4.2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.

4.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Pełne pokrycie zapotrzebowania na wodę pitną w gminie nastąpi po realizacji następujących przedsięwzięć:

- modernizacji stacji wodociągowej w Gołańczy i rozbudowie sieci wodociągowej w kierunku Szubianki, Panigródek oraz do Chawłodna (w celu wyłączenia wyeksploatowanej stacji wodociągowej w tej wsi) i następnie połączenie z wodociągiem w Laskownicy;
- doprowadzenie sieci wodociągowej z Czeszewa do Brdowa;
- włączenie do systemu wodociągowego gminy, nie w pełni wykorzystanej obecnie, stacji wodociągowej w Potulinie.

4.2.2. Zaopatrzenie w gaz

Strategicznym celem gminy winno być doprowadzenie gazu z kierunku Wągrowca (**wariant nieaktualny**). Pozwoli to na podniesienie standardu wyposażenia mieszkań oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. **Zgodnie z programem gazyfikacji miasta i gminy Gołańcz zrealizowany został gazociąg średniego ciśnienia z istniejącej sieci dystrybucyjnej w Margoninie do miasta Gołańczy. Z ww. gazociągu przewidziane jest:**

- **w I etapie rozprowadzenie sieci do odbiorców miasta, z wykorzystaniem zasilania na cele grzewcze oraz technologiczne, poprzez przyłącza z szafkowym punktem redukcyjnym;**
- **w II etapie zasilanie w gaz odbiorców w miejscowościach: Buszewo, Czesławice, Grabowo, Tomczyce.**

4.2.3. Zaopatrzenie w ciepło

Istniejące węglowe źródła ciepła, po gazyfikacji gminy, należy przestawić na gaz ziemny; **po zrealizowaniu zasilania miasta oraz wyznaczonych w II etapie wsi w gaz – nastąpi sukcesywne ograniczanie stosowania paliw węglowych i zastąpienie ich gazem lub innymi paliwami ekologicznymi spełniającymi wymogi ochrony środowiska.**

4.2.4. Zasilanie w energię elektryczną

Istniejący system elektroenergetyczny należy sukcesywnie rozbudowywać w miarę przyrostu potrzeb. ~~Planowana jest modernizacja zasilania poprzez realizację elektroenergetycznej linii 110kV z GPZ w Wągrowcu do GPZ – Gołańcz i powiązanie z Miasteczkiem Krajeńskim i GPZ w Krzewinie.~~

4.2.5. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

W związku z niemal całkowitym zwodociągowaniem wsi w gminie, w celu poprawienia stanu sanitarnego, należy przystąpić do budowy sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków.

Przewiduje się następujące przedsięwzięcia:

- w Gołańczy - kolejne etapy budowy oczyszczalni ścieków oraz sukcesywną rozbudowę kanalizacji sanitarnej w mieście;
- budowę układów kanalizacyjnych z lokalnymi oczyszczalniami ścieków w większych miejscowościach o zwartej zabudowie;
- wskazana jest lokalizacja oczyszczalni we wsiach: Grabowo, Rybowo, Czesławice, Chojna, Smogulec, Stary Panigródz, Morakowo, Czeszewo;
- budowę sieci kanalizacyjnej w Chawłodnie z przepompownią ścieków do miejskiej oczyszczalni w Gołańczy.

Budowa systemów utylizacji ścieków sanitarnych na terenie gminy spowoduje poprawę stanu czystości wód powierzchniowych, a w szczególności Strugi Gołanieckiej, co stworzy możliwość budowy planowanego zalewu.

5. ZAGADNIENIA OCHRONY PRAWNEJ DÓBR KULTURY.

5.1. Tereny wiejskie.

Na obszarze gminy ochronie prawnej podlegają:

- kościoły w Czeszewie, Chojnie i Smogulcu;
- dwory w Czesławicach i Brdowie;
- pałace w Czerlinie i Czeszewie;
- parki krajobrazowe w Czeszewie, Smogulcu, Czerlinie, Czesławicach, Brdowie i Laskownicy Małej;
- cmentarze w Czeszewie, Chojnie, Panigrodzu, Rybowie i Smogulcu;
- grodziska archeologiczne w Smogulcu, Laskownicy Małej i Czesławicach.

Obiekty powyższe wpisane są do rejestru zabytków.

Ponadto zaewidencjonowano i objęto ochronę konserwatorską kościołów w Panigrodzu, dwory w Olesznie i Rybowie, stajnie w Rybowie, gorzelnię, obiekty gospodarcze i spichlerz w Smogulcu, gorzelnię i spichlerz w Czesławicach, młyn w Prostkowie, szkołę w Grabowie, kuźnię w Lęgniszewie oraz 51 obiektów mieszkalnych i gospodarczych. Wszystkie wymienione obiekty podlegają ochronie zgodnie z **ustawą z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** (było:15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach z późniejszymi zmianami).

5.2. Wykaz obiektów **wpisanych do rejestru zabytków*** i ewidencji zabytków - Gmina Gołańcz - obszary wiejskie - obiekty objęte ochroną konserwatorską

1. Czeszewo **kościół paraf. p.w. św. Andrzeja, mur., ok. 1500, 1909. A -81***
2. Czeszewo **pałac, mur., 1859-1860 r. A-160***
3. Chojna wiatrak koźlak drewn., 1865 r. /skansen Osiek/
4. Chojna **kościół paraf. p.w. św. Małgorzaty, szach., 1776 r. A-172***
5. Smogulec **kościół paraf. p.w. św. Katarzyny, mur., XVII w., XIX w. A-86***
6. Czerlin **pałac, mur., II ćw. XIX w. /weranda/ A-209***
7. Czesławice **dwór, mur., XIX w., A-210***
8. Panigródz kościół paraf. p.w. św. Jana Chrzyciela, mur., I poł. XIX w.
9. Panigródz chałupa, I poł. XIX w.
10. Buszewo wiatrak koźlak, drewn. pocz. XIX w. - nie istnieje.
11. Czeszewo **park krajobrazowy, pałacowy, XIX w. A-530***
12. Czeszewo dom nr 27, mur., 1912 r., /lukarny, stolarka drzwi/
13. Czeszewo dom nr 30, szkoła, mur., 1913-1915 /okno z powieka/
14. Czeszewo dom nr 33 /plebania/, mur., k. XIX w.
15. Czeszewo dom nr 35, mur., kon.XIX w. /weranda/
16. Chojna dom nr 45, mur., /Kam./ glina, poł. XIX w.
17. Smogulec park krajobrazowy, XIX w., A-503
18. Smogulec dom nr 5, k. XIX w., mur., /stolarka okien, dach kryty łupkiem/
19. Smogulec zabudowania gospodarcze przy domu nr 5, mur., poł. XIX w.
20. Smogulec dom nr 6, mur., kon.XIX w.,
21. Smogulec dwór, mur., kon.XIX w.,
22. Smogulec dom nr 7, czworak, mur., k. XIX w.,
23. Smogulec dom nr 8, czworak, mur., k. XIX w.,
24. Smogulec dom nr 9, czworak, mur., k. XIX w.,
25. Smogulec dom nr 10, czworak, mur., k. XIX w.,
26. Smogulec dom nr 11, czworak, mur., k. XIX w.
27. Smogulec zabudowania gospodarcze przy domach nr 7-11 /czworaki/ mur,
28. Smogulec dom nr 13, mur./kam. k. XIX w., /okno z powieka/
29. Smogulec dom nr 17, mur./kam., k. XIX w./
30. Smogulec dom nr 22 /plebania/ mur., XIX w., /portal z kolumnami/
31. Smogulec dom nr 2, mur., XIX w. /weranda/
32. Smogulec gorzelnia, mur., XIX/XX w.
33. Smogulec spichlerz, mur., k.XIX w.,
34. Smogulec zabudowania gospodarcze, mur., k. XIX w.
35. Smogulec obora /Nadleśnictwo/, mur./kam., k. XIX w./
36. Czerlin **park pałacowy - krajobrazowy, XIX w., A-529***
37. Czesławice **park krajobrazowy- dworski, XIX w., A-293***
38. Czesławice dom, mur., pocz.XX w.
39. Czesławice gorzelnia, mur., XIX/XX w.,
40. Czesławice spichlerz mur., XIX/XX w.
41. Czesławice dom nr 10, mur./szach., XIX w.
42. Panigródz dom admin., mur., pocz. XX w./okna z powiekami/
43. Panigródz zabudowania gosp. - obora , mur., pocz, XX w.
44. Panigródz dom nr 9, glina/drewno poł, XIX w.
45. Panigródz dom nr 11, mur./drewn., poł,XIX w.
46. Panigródz dom nr 14, mur., pocz, XX w

47. Panigródz dom nr 16,/plebania/,mur./drewn., XIX/XX /weranda, facjatki/
48. Panigródz dom nr 17, mur., pocz. XX w.
49. Panigródz dom nr 24, mur., XIX/XX w.
50. Panigródz dom nr 26, mur., k.XIX w.
51. Panigródz dom nr 36, mur./drewn., poł. XIX w.
52. Panigródz dom nr 79, mur., pocz. XIX w.
53. Panigródz dom nr 80, /stacja PKP/, mur., XIX/XX w.
54. Panigródz dom nr 84 glina/drewn., XVIII/XIX w., /dach kryty słomą/
55. Panigródz zabudowa gosp. przy domu nr 84 - stodoła, glina/drewn. XVIII/XIX w.
56. Panigródz dom nr 85, glina/drewn. XVIII/XIX w./dach kryty słomą/
57. Panigródz zabudowa gosp. przy domu nr 85-stodoła drewn. XIX w.
58. Prostkowo dom nr 1, kam./mur., k. XIX w.,
59. Prostkowo młyn /ob. magazyn/, mur./szach., poł. XIX w.
60. Grabowo dom nr 8, mur./kam. pocz. XX w.
/okno z powieką/
61. Grabowo budynek gosp. przy domu nr 18 mur./kam, XIX/XX w.
62. Grabowo dom nr 23, mur., pocz. XX w.
63. Łęgniszewo dom nr 9, mur./drewn., k.XIX w.
64. Łęgniszewo dom nr 7, mur./szach., k. XIX w., /1/3 domu zajmuje
kuźnia z podcieniem i szach. szczytem/
65. Łęgniszewo dom nr 13, mur., pocz. XX w.
66. Łęgniszewo dom nr 16, kam./mur., XIX/XX w.
67. Łęgniszewo dom nr 12, mur., pocz. XX w., /okno z powieką/
68. Łęgniszewo zabudów. gosp. przy domu nr 21, mur./szach., XIX/XX w./
69. Morakowo dom nr 12, mur./kam., XIX/XX w.
70. Morakowo dom nr 14, mur./kam., XIX/XX w.
71. Morakowo dom nr 27, mur./drewn., kon. XIX w.
72. Tomczyce dom nr 21, glina/szach., poł. XIX w.
73. Brdowo dwór, mur., II poł. XIX w.,
74. Laskownica **park dworski, poł. XIX w., A-510***
Mała
75. Oleszno dwór, mur., 1906 (lub 1909)
76. Rybowo dwór, mur., XIX w.
77. Rybowo stajnie mur. /kam., poł. XIX w., oficyna mur., poł. XIX w,
78. Brdowo **park, A-509***
79. Czesławice **grodzisko wczesnośredniowieczne, A-285***
80. Czeszewo **cmentarz katolicki, A-570***
81. Chojna **cmentarz katolicki, A-569***
82. Laskownica **grodzisko archeologiczne A-381***
Mała
83. Panigródz **cmentarz katolicki II poł. XIX w., A-574***
84. Panigródz **cmentarz katolicki, A-573,***
85. Rybowo **cmentarz ewangelicki, A-581***
86. Smogulec **grodzisko archeologiczne, A-374***

ZMIANA STUDIUM

5.3. Czesławice – obszar wpisany do rejestru zabytków (działka nr ewid. 54/14).

Dla obszaru wsi Czesławice dokonuje się zmiany w ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz – strefie ochrony konserwatorskiej założenia parku krajobrazowo-dworskiego (uchwała nr XXIX/278/06 Rady Miasta i Gminy

Gołańcz z dnia 30 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz). Na obszarze strefy ochrony konserwatorskiej założenia parku krajobrazowo - dworskiego w Czesławicach, wprowadza się zmianę polegającą na:

- 1) powiększeniu obszaru przeznaczanego na cele zieleni urządzonej, w tym parku krajobrazowo-dworskiego wraz z dworem, oznaczenie na rysunku – A1;
- 2) zmniejszeniu terenu zabudowanego przeznaczanego dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (dawny folwark), oznaczenie na rysunku – A2.

Granice obszaru objętego zmianą oraz przeznaczenie terenów A1 i A2 oznaczono na rysunku zmiany studium na obszarze wsi Czesławice w skali 1:5000, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały oraz na ujednoliconym rysunku studium w skali 1:25 000, stanowiącym załącznik nr 3 do uchwały.

Dla obszaru oznaczonego - A1, Gmina Gołańcz zamierza sporządzić zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wskazania konserwatorskie:

DWÓR

- 1) należy utrzymać obecną bryłę budynku, w tym profilu i wysokości dachu; zabrania się dostawiania jakichkolwiek dobudówek do istniejącej bryły;
- 2) remonty obiektu należy wykonywać w oparciu o oryginalne, tradycyjne materiały budowlane tj. tynki mineralne, farby mineralne, stolarkę drzwiową i okienną drewnianą, pokrycie dachowe itp.;
- 3) w przypadku podejmowania remontu elewacji należy – w oparciu o przeprowadzone odkrywki i materiał fotograficzny znajdujący się w zasobach urzędu konserwatorskiego – odtworzyć pierwotny detal architektoniczny (opaski drzwiowe i okienne, gzymsy, szczyty, boniowanie itp.) oraz w miarę możliwości kolorystykę budynku na podstawie próbek zdjętych z elewacji;
- 4) należy dążyć do odtworzenia pierwotnego układu komunikacyjnego reprezentacyjnych ciągów komunikacyjnych i układu pomieszczeń;
- 5) wszelkie rozwiązania adaptacyjne muszą uwzględniać zabytkowy charakter budynku, zarówno od wewnątrz jak na zewnątrz obiektu i w jak najmniejszym stopniu wpływać na jego wygląd.

PARK

- 1) należy utrzymać oznaczone granice parku oraz zewnętrzne powiązania widokowe;
- 2) należy bezwzględnie chronić stary zachowany drzewostan i układ przestrzenny;
- 3) na terenie parku nie należy stawiać żadnych nowych budynków i ogrodzenia bez wydania przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgody na lokalizację;
- 4) należy wykosić i pielęgnować powierzchnie trawiaste;
- 5) należy przeprowadzić leczenie i konserwację najstarszych i najcenniejszych drzew;
- 6) wszelkie wycinki w parku i nowe nasadzenia muszą uzyskać akceptację Woj. Konserwatora zabytków w Poznaniu;
- 7) należy uporządkować teren całego parku usuwając zbędne samosiewy, krzewy i odrosty oraz drzewa suche i niebezpieczne, odtworzyć dawne osie widokowe;

- 8) należy uzupełnić i wzbogacić istniejący drzewostan oraz warstwę krzewiastą parku oraz wprowadzić rośliny okrywowe i byliny oraz rośliny jednoroczne w celu wzbogacenia szaty roślinnej parku;
- 9) należy odtworzyć dawny układ komunikacyjny, wyczyścić istniejący staw, fontannę znajdującą się przed frontem dworu oraz zachować i wyremontować istniejące kamienne ogrodzenie zespołu parkowego.

Powyższe wytyczne winny być uwzględnione w formie zapisu prawa miejscowego w ustaleniach zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz na obszarze wsi Czesławice.

ARCHEOLOGIA

W odniesieniu do zabytków archeologicznych wszelkie prace inżynieryjne i budowlane na terenie zespołu dworsko-parkowego wiążące się z koniecznością wykonania prac ziemnych wymagają prowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami. Na powyższe prace istnieje konieczność uzyskania od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych związanych z realizacją inwestycji przed uzyskaniem pozwolenia na budowę. *(Regulacje powyższe wynikają z przepisów odrębnych i nie stanowią przepisów prawa miejscowego ustalanego przez radę gminy).*

5.4. Miasto Gołańcz.

W mieście Gołańczy ochronie prawnej podlegają obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- kościół klasztorny O.O. Bernardynów p.w. NMP,
- brama cmentarna,
- ruiny zamku,
- kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca,
- dom nr 26 przy Placu 22 Stycznia oraz cmentarz katolicki i park miejski.

Ponadto ewidencja konserwatorską objęto: obiekt szkoły, Dworzec PKP, Poczta oraz 41 domów mieszkalnych.

Dla miasta Gołańczy opracowane było studium historyczno-urbanistyczne oraz wytyczne konserwatorskie.

Postulaty konserwatorskie dotyczące zachowania układu urbanistycznego: Rynek, ul. Libelta, Klasztorna, Poprzeczna i łącznik z ul. Klasztorną, w tym linii regulacyjnych i podziału parceli oraz ograniczenia wysokości obiektów do III kondygnacji, zachowania miejsca po byłym kościele (mogiła zbiorowa) oraz strefy widokowej wokół zamku. Ponadto w opracowaniu konserwatorskim dotyczącym parku miejskiego ustalono strefę ochrony krajobrazu. Ochronie winny podlegać również historyczne cmentarze: ewangelicki i żydowski.

Gołańcz – miasto - wykaz obiektów objętych ochroną oraz wpisanych do rejestru zabytków*

1.	Kościół klasztorny oo. Bernardynów fil. p.w. NMP-XV/XVI /k. 1770/,mur., A-83*
2.	Brama cmentarna - 1 poł. XVIII w., mur., A-147*
3.	Ruiny zamku - przed 1383 r., 1 poł. XV w., mur., A-87*

4.	Dom	ul. Libelta 4-4 ćw. XIX w.	
5.	Dom	ul. Libelta - plebania, 4 ćw. XIXw.	
6.	Kościół paraf. p.w. św. Wawrzyńca, - 1 ćw. XXw. mur, A-493*		
7.	Dom	ul. Walki Młodych 1	k. XIXw. /witryna/, mur/glina/szach.
8.	Dom	ul. Walki Młodych 4	k. XIX w. /stolarka okienna, brama wjazdowa/
9.	Dom	ul. Walki Młodych 6	k. XIX w./stol. okienna, brama wjazd.mur/szach.
10.	Dom	ul. Walki Młodych 7	k. XIX w./stol .drzwi i witryna/, mur.
11.	Dom	ul. Walki Młodych 8	k. XIX w. /stol. okienna/, mur,
12.	Dom	ul. Walki Młodych 11	k. X IX w., mur.
13.	Dom	ul. Walki Młodych 12	1 ćw. XX w.
14.	Dom	ul. Walki Młodych 17	k. XIX w.,/stol. drzwi, brama wjazd./mur.
15.	Dom	ul. Walki Młodych 18	k. XIX w. /stol. drzwi/ mur.
16.	Dom	ul. Walki Młodych 21	k. XIX w. /dach kryty eternitem/, mur.
17.	Dom	ul. Walki Młodych 27	k. XIX w., mur.
18.	Dom	ul. Klasztorna 2	1 ćw. XX w. /witryna, brama wjazd./, mur,
19.	Dom	ul. Klasztorna 3	k. XIX w. /brama wjazd.,dach eternit./mur.
20.	Dom	ul. Klasztorna 4	1909 r. /stol.- brama/, mur.
21.	Dom	ul. Klasztorna 5	1 ćw.XIX w., /wejście z kolumnami/, mur.
22.	Dom	ul. Klasztorna 6	2 poł.XIX w., /brama, okna przebudowane/mur.
23.	Dom	ul. Klasztorna 8	poł.XIX w. /brama, witryna, stol. okienna/mur.
24.	Dom	ul. Klasztorna 12	bud. adm. 4 ćw. XIX w., mur.
25.	Dom	ul. Klasztorna 13	Szk. Podstawowa, 4 ćw. XX w.,mur.
26.	Dom	ul. Klasztorna 16	Poczta, 4 ćw. XX w., mur.
27.	Dom	ul. Klasztorna 16	Dworzec PKP, 4 ćw. XX w., mur.
28.	Dom	ul. Klasztorna 15	4 ćw. XIX,
29.	Dom	ul. Jeziorna 3	poł. XIX w. /brama/mur./drew.
30.	Dom	ul. Jeziorna 5	poł. XIX w. /brama/ mur./drew.
31.	Dom	ul. Jeziorna 7	poł.XIX w. /brama/ mur./drew.
32.	Dom	ul. Jeziorna 8	1910 r., mur.
33.	Dom	ul. Składowa 2	1 ćw. XX w. /stol. drzwi i okien/, mur.
34.	Dom	ul. Wilkońskiego 6	1 ćw. XX w. /witryna/, mur.
35.	Dom	ul. Poprzeczna 3	4 ćw. XIX w. /witryna/, mur.
36.	Dom	Plac 22 Stycznia 4	kon. XIX w. /wnęka wejść.1/2 okien/ przebud. dach eternitowy/, mur.
37.	Dom	Plac 22 Stycznia 5	1 ćw. XX w., mur.
38.	Dom	Plac 22 Stycznia 6	1 ćw. XX w. /stol. okienna, parter 1/2 apteka/, mur.
39.	Dom	Plac 22 Stycznia 7	1 ćw. XX w./stol, okienna i drzwi, witryna/mur,
40.	Dom	Plac 22 Stycznia 8	1 ćw. XX w. /stol. drzwi i okien, witryna/mur.
41.	Dom	Plac 22 Stycznia 10	k. XIX w. /stol. okienna, witryna/, mur.
42.	Dom	Plac 22 Stycznia 11	k. XIX w., mur.
43.	Dom	Plac 22 Stycznia 13	1 ćw. XX w., mur.
44.	Dom	Plac 22 Stycznia 14	1 ćw. XX w. /stol. okienna, drzwi, witryna/mur.
45.	Dom	Plac 22 Stycznia 19	k. XIX w., mur.
46.	Dom	Plac 22 Stycznia 21	k. XIX w., mur.
47.	Dom	Plac 22 Stycznia 25	Bank Spółdzielczy, 1 ćw. XX w.

48.	Dom	Plac 22 Stycznia 26	4 ćw. XIX w., A-488*
49.	Cmentarze zabytkowe: cmentarz katolicki A-572*		
51.	Park miejski k. XIX w. A-531*		

Uwaga: Zachować parterowy układ ul. Jeziornej, Walki Młodych - domy z wnęką wejściową oraz bramą wjazdową mogą być wykorzystane na placówki usługowe.

Podobną funkcję powinny również spełniać partery domów z zachowanymi witrynami sklepowymi.

6. WYBRANE UWARUNKOWANIA DLA OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM UCHWALONĄ UCHWAŁĄ NR XLIV/407/10 RADY MIASTA I GMINY GOŁAŃCZ Z DNIA 20 WRZEŚNIA 2010 R.

Zmianą studium objęto dwa obszary zlokalizowane na terenie miasta Gołańcz, oznaczone symbolem graficznym na rysunku studium. Głównym celem zmiany jest określenie zasad lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną. Obszar objęty zmianą zlokalizowany w północnej części miasta, na wschód od drogi wojewódzkiej nr 194 pozostaje w użytkowaniu rolniczym. Obszar, który położony jest w części południowej miasta pomiędzy drogą wojewódzką nr 194 a ul. Lipową, w większości użytkowany jest rolniczo, w tym we wschodniej części obszaru zlokalizowana jest zabudowa zagrodowa. Ponadto w części północnej funkcjonują ogrody działkowe.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym przygotowanym na potrzeby zmiany studium (EMPEKO, 07.2009 r.) stwierdzono, że na przedmiotowym terenie brak obszarów i obiektów objętych ochroną na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W bezpośrednim sąsiedztwie brak obszarów NATURA 2000. Najbliżej położonymi obszarami NATURA 2000 są:

- Proponowany obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Jezioro Kaliszańskie” PLH 300044 oddalony ok. 9 km od terenów objętych zmianą Studium;
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” PLB 300001 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk zatwierdzony przez Komisję Europejską) „Dolina Noteci” PLH 300004, położone w odległości około 14 km w kierunku północnym.

W odległości 5 km nie występują rezerваты przyrody. Na południowy zachód od granicy południowej części terenu objętego opracowaniem zmiany studium funkcjonuje Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko Wągrowiecka”.

Istniejące zadrzewienia śródpolne pełnią ważną funkcję ekologiczną w monotonnym krajobrazie rolniczym jako miejsce lęgów ptaków owadożernych oraz funkcje retencyjne i wiatrochronne. Zabagnienia śródpolne w południowej części obszaru są miejscem lęgów łośówki, potrzosa, rokitniczki, gąsiora, stanowiąc wyspy ekologiczne.

Predyspozycje do pełnienia funkcji rolniczej wykazuje zdecydowana większość terenów objętych opracowaniem. Na gruntach tych pierwszeństwo ma produkcja rolna. Dozwolone jest instalowanie obiektów, których funkcjonowanie nie wpłynie w sposób znaczący na

zmniejszenie przydatności rolniczej tych terenów. Wymienić tu można obiekty infrastruktury liniowej (np. drogi, wodociągi, gazociągi, linie energetyczne) oraz punktowej (np. elektrownie wiatrowe).

Zgodnie z oceną jakości wód podziemnych (stosownie do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych Dz.U. z dnia 6 sierpnia 2008 r.) wskazuje na zadowalający stan ekologiczny wód podziemnych.(WIOŚ 2008r.)

Jakość wód określona stosownie do Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. z dnia 9 września 2008r.) wskazuje na umiarkowany stan ekologiczny JCW na terenach objętym opracowaniem. Średnioroczne stężenia azotu azotanowego w zlewni Strugi Gołańciecko – Wągrowieckiej na punkcie pomiarowym w Wągrowcu nie przekraczają 0,94mg NO₃/l (WIOŚ 2008).

W rejonie Gołańczy brak punktów monitoringu hałasu. Mały stopień urbanizacji, brak rozwiniętej sieci drogowej i zakładów przemysłowych wskazuje na niskie natężenie czynników mogących negatywnie wpływać na klimat akustyczny obszaru objętego zmianami Studium.

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (DZ. U. 2008.52.310) tereny objęte opracowaniem należą do klasy A (w której stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów długoterminowych) dla pyłu P<M10, benzo(a)pirenu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, kadmu, arsenu, niklu, ołowiu benzenu i tlenku węgla. Zanieczyszczenie ozonem klasyfikują teren w klasie C (w której stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych).(WIOŚ 2008 r.)

Biorąc pod uwagę dotychczasowe tempo zmian zachodzących w środowisku oraz przesłanki wynikające z obserwacji procesów demograficznych, jak również potrzeb infrastrukturalnych prognozuje się utrzymanie dotychczasowego charakteru środowiska terenów objętych opracowaniem. Na otwartych terenach rolniczych utrzyma się dotychczasowy stan środowiska, w tym również różnorodność biologiczna. W związku z planowaną budową elektrowni wiatrowych należy się spodziewać, w początkowej fazie ich funkcjonowania, nieznacznych zmian w intensywności użytkowania omawianych terenów jako żerowiska przez ptaki. Wydaje się, że pojemność środowiska jest wystarczająco duża, by zidentyfikowane zmiany nie odbiły się negatywnie na wielkości populacji roślin i zwierząt występujących na opisywanym terenie.

W granicach zmiany studium nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych. Brak również obszarów dla których wyznacza się w złożu filar ochronny.

Na obszarze objętym zmianą studium nie występuje zapotrzebowanie na nowe tereny rozwojowe. Brak również uzbrojenia w podstawowe sieci infrastruktury technicznej. Przez obszar przebiegają linie średniego napięcia o charakterze tranzytowym.

Infrastruktura drogowa jest wystarczająca, gdyż oba obszary położone są w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 194 zapewniającej powiązania z drogami krajowymi.

7. 6. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY.

7 6.1. Możliwości rozwoju przestrzennego.

Analiza uwarunkowań przyrodniczo – przestrzennych pozwala na postawienie tezy o jednorodnym charakterze możliwości rozwojowych. Podstawą rozwoju może być lokalny rozwój rolnictwa z umocnieniem ośrodków obsługi rolnictwa oraz centralnego ośrodka obsługi ludności.

Miasto Gołańcz posiada dobre warunki przestrzennego rozwoju na bazie istniejącego układu komunikacyjnego oraz rozmieszczenia funkcji istniejących.

Wszystkie wsie na obszarze gminy mają możliwości uzupełnienia zabudowy, poprzez rozwój już zurbanizowanych obszarów. Tereny mieszkaniowe mogą być wyznaczane w obszarze planowanych zlewni oczyszczalni. Znaczne zasoby materialne b. Państwowych Gospodarstw Rolnych pozwalają na ukształtowanie funkcji obsługi rolnictwa, prowadzenia hodowli lub przekształceń na nieuciążliwe funkcje produkcyjne. W Dolinie Noteci istnieją możliwości rozbudowy gospodarki rybackiej. Na rzece Kcynince i Strudze Gołanieckiej jest możliwość retencji wody.

7 6.2. Zagospodarowanie przestrzenne gminy.

Ze względu na małe zasoby wodne oraz małą lesistość gminy szczególnej ochronie podlegać winny obszary tworzące ekosystem wód otwartych znajdujące się w południowej części gminy oraz dolina Noteci, Kcyninki i północny obszar leśny.

Na obszarach tych priorytetem winna być gospodarka wodna, zazielenienie terenu i ochrona wód przed zanieczyszczeniem. Na obszarach tych należy ustalić ograniczenie dla rozwoju rolnictwa.

Pozostały obszar gminy stanowi obszar produkcji rolnej. W zagospodarowaniu terenu należy unikać rozproszenia zabudowy, poprzez lokalizowanie jej w obszarach zurbanizowanych wsi. Wzmocnieniu przestrzennemu mogłyby podlegać wsie Krzyżanki, Chawłodno i Morakówko, gdzie przyrost liczby mieszkańców nie powodowałby potrzeby rozwoju usług. Wymienione wsie znajdują się w zasięgu obsługi podstawowej miasta.

W produkcyjnej przestrzeni rolniczej wyodrębniają się trzy obszary o zwartych kompleksach gleb o najwyższej bonitacji. Są to rejony Smogulca, Czesławic i Starego Panigrodza. Głównie w tych ośrodkach winien być lokalizowany przyrost funkcji usługowo-gospodarczych gminy.

Rozwój miasta Gołańczy, poza możliwościami rozwoju gospodarczego, powinien być oparty głównie na rozwoju jakościowym.

Główną funkcją miasta musi być obsługa ludności miasta i gminy, co wymaga rozwoju miejsc w przedszkolach, rozbudowy szkoły, przychodni (o część laboratoryjną) i obiektów kultury.

Wraz z rozwojem jakościowym poprawie winno podlegać uzbrojenie techniczne miasta – do poziomu pełnego wyposażenia w sieć wodno-kanalizacyjną, gazową, energetyczną, telekomunikacyjną.

Dla zapewnienia możliwości wypoczynku wyznacza się miejsca dla rozwoju funkcji letniskowe-rekreacyjnych: nad zalewem Strugi Gołanieckiej, przy Jeziorze Laskownickim oraz w rejonie Jeziora Konary.

8. ZMIANY W KIERUNKACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOŁAŃCZ, UCHWALONE UCHWAŁĄ NR XLIV/407/10 RADY MIASTA I GMINY GOŁAŃCZ Z DNIA 20 WRZEŚNIA 2010 R.

Na obszarze objętym zmianą Studium wyznacza się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

–tereny rolnicze

w tym dopuszczalna strefa lokalizacji elektrowni wiatrowych.

–R/ZL – tereny rolnicze przewidziane do zalesienia

–RM – tereny zabudowy zagrodowej

–ZD – tereny ogrodów działkowych

Tereny rolnicze

Na rysunku zmiany Studium wskazano tereny rolnicze. Zagospodarowanie terenów rolniczych objętych zmianą Studium odbywać się będzie w oparciu o dotychczasowe ustalenia Studium oraz przepisy odrębne. Nie przewiduje się realizacji zabudowy kubaturowej na terenach rolniczych zlokalizowanych w granicach zmiany Studium.

Na terenach rolniczych, objętych zmianą Studium wskazano dopuszczalną strefę lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Na wskazanych na rysunku zmiany Studium obszarach przewiduje się lokalizację turbin wiatrowych o parametrach poszczególnych turbin: wysokość całkowita nie przekraczająca 140 m i mocy nie wyższej niż 1500 kW. Szczegółowe zasady lokalizacji należy określić w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, po sprecyzowaniu parametrów inwestycji i zasięgu jej oddziaływania.

Eksploatacja siłowni wiatrowych wraz z i infrastrukturą towarzyszącą nie może powodować przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej. Należy zachować taką odległość terenów przeznaczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, od terenów

wymagających ochrony przed hałasem, która zapewni dotrzymanie akustycznych standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych.

Należy opracować plany miejscowe dla terenów objętych niniejszą zmianą Studium. W ramach sporządzania miejscowych planów należy przeprowadzić wszelkie prace koncepcyjne, obserwacje, inwentaryzacje i waloryzacje w terenie, w zakresie oddziaływania siłowni wiatrowych na środowisko, w szczególności potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi, na cele i przedmiot ochrony NATURY 2000 oraz na krajobraz kulturowy.

W przypadku realizacji obiektów o wysokości równej lub większej niż 100 m n.p.t., obiekty takie należy zgłaszać, przed wydaniem pozwolenia na ich realizację, do właściwego organu służb lotniczych – Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

W przypadku realizacji obiektów o wysokości równej lub większej niż 50 m n.p.t., obiekty takie należy zgłaszać, przed wydaniem pozwolenia na ich realizację, do właściwego organu wojskowego – służb ruchu lotniczego – Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

Na obszarze objętym zmianą Studium w większości prowadzona jest gospodarka rolna. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w granicach administracyjnych miast nie występuje konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia terenów rolniczych na cele nierolnicze i nieleśne. Ponieważ wieże siłowni wiatrowych, zajmują niewielką powierzchnię zabudowy, nie przewiduje się trudności związanych z wyłączeniem gruntów z użytkowania rolniczego, w trybie określonym przez przepisy odrębne.

Tereny rolnicze przewidziane do zalesienia- R/ZL

Na rysunku zmiany Studium wyznaczono tereny rolnicze przewidziane do zalesienia - R/ZL. Do czasu wprowadzenia zalesienia gospodarowanie na wskazanych gruntach należy prowadzić zgodnie z ustaleniami niniejszej zmiany Studium dla terenów rolniczych. Zasady zagospodarowania terenu R/ZL określają przepisy odrębne. Zalesianie gruntów porolnych powinno sprzyjać tworzeniu spójnego systemu przyrodniczego miasta w powiązaniu z istniejącymi ogrodami działkowymi

Tereny zabudowy zagrodowej - RM

Na rysunku zmiany Studium wskazano tereny zabudowy zagrodowej – RM. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy ustalić zasady dotyczące zabudowy i zagospodarowania terenu. Formy budynków i ich wysokości należy harmonijnie wkomponować w krajobraz oraz otoczenie. Maksymalna wysokość budynków nie powinna przekraczać trzech kondygnacji nadziemnych.

Dla terenów zabudowy zagrodowej (RM) należy zachować co najmniej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy zagrodowej, wynikające z przepisów odrębnych.

Dopuszcza się stosowanie indywidualnych źródeł ogrzewania. Preferuje się wykorzystanie alternatywnych źródeł energii oraz innych źródeł grzewczych na paliwo gazowe, płynne lub

stałe, w szczególności charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji.

Należy dążyć do rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej. Do czasu jej realizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z których będą one wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika lub realizację przydomowych oczyszczalni ścieków.

Dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do gruntu pod warunkiem zachowania przepisów odrębnych.

Należy przewidzieć prawidłowe miejsca do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, dalsze zagospodarowanie odpadów, w tym odpadów komunalnych, należy prowadzić zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami oraz obowiązującymi przepisami o odpadach.

Zbędne masy ziemne powstające w czasie realizacji inwestycji należy zagospodarować zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami lub wykorzystać do nowego ukształtowania terenu w granicach działki własnej lub sąsiednich, zgodnie z przepisami odrębnymi z zachowaniem interesu osób trzecich.

Tereny ogrodów działkowych - ZD

Na rysunku zmiany Studium wskazano tereny ogrodów działkowych - ZD. Szczegółowe zasady zagospodarowania określają przepisy odrębne.

Dla terenów ogrodów działkowych (ZD) należy zachować co najmniej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, wynikające z przepisów odrębnych.

W przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na obszarze opracowania należy zastosować środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne, zmniejszające poziom hałasu do wartości dopuszczalnych.

9.7. WYTYCZNE DOTYCZĄCE SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH.

9.7.1. Obszary wiejskie.

Rozwój przestrzenny gminy, może być prowadzony zgodnie z zasadami określonymi w **ustawach** (było: w ustawie z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym). Ze względu na ograniczone potrzeby wyznaczania terenów pod nowe funkcje na terenach wiejskich nie ustala się obowiązku sporządzania planów miejscowych.

Obszary wiejskie nie wymagają wyznaczania terenów pod funkcje publiczne lokalne lub ponadlokalne. Ewentualne przystąpienie do realizacji uzbrojenia wsi w kanalizację sanitarną wymagać będzie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego muszą być sporządzone dla wyznaczonych obszarów letniskowych.

9.7.2. Miasto Gołańcz.

Dla miasta Gołańczy, ze względu na istniejące uwarunkowania, konieczne będzie sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów rozwojowych obejmujących:

- rejon ul. Libelta (**uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego**);
- rejon ul. Sportowej (**uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego**);
- rejon ul. Klasztornej - Strugi Gołanieckiej oraz obszaru postulowanej strefy ochrony konserwatorskiej obejmującej centrum miasta (**obowiązujący plan miasta**).

Tereny objęte zmianą Studium nie wymagają obecnie obowiązkowego opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ze względu na wymogi przepisów odrębnych.

Gmina przystąpiła do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów na terenie miasta Gołańcz na których będą ustalone zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych.

10.8. ZADANIA PONADLOKALNE NA OBSZARZE GMINY GOŁAŃCZ.

Na obszarze gminy Gołańcz przewidziano realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- modernizację regionalnej linii kolejowej Poznań Wschód – Gołańcz;
- modernizację sieci przesyłowych infrastruktury technicznej, ~~w tym projektowanej elektroenergetycznej linii 110kV GPZ Wągrowiec – Gołańcz (GPZ) Miasteczko Krajeńskie (Krzewina)~~;
- podpiętrzenie Jeziora Laskownickiego.

III. UZASADNIENIE.

1. Przyjęte rozwiązania przestrzenne zmiany studium.

Okres obowiązywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz (1995 – 2010) dotyczy piętnastu lat w okresie istotnych przemian ekonomiczno-gospodarczych w Polsce. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym odnosi się wprawdzie do rozwoju przestrzennego gminy, ale tłem do tego rozwoju jest rozwój społeczno-gospodarczy. W wymienionym okresie – przekształcenia odbywały się w zdefiniowanych strukturach przestrzennych, bez istotnych zmian w ich zagospodarowaniu. Gmina posiada 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym dla całego obszaru administracyjnego miasta oraz 16 jednostek osadniczych gminy. Istotnym elementem zmian jest stały rozwój infrastruktury technicznej, w szczególności gazyfikacja miasta Gołańczy. Przekształcenia w zabudowie mieszkaniowej wykazują jej dosyć mały przyrost. Przekształcenia przestrzenne w zakresie zabudowy usługowo-produkcyjnej dotyczą głównie istniejącej struktury miasta i gminy, w przeważającej części obiektów istniejących, adaptowanych dla nowej działalności.

Zmiany w zagospodarowaniu prowadzone były zgodnie z ustaleniami obowiązującego studium. Dokonywana zmiana służy realizacji, na obszarze wsi Czesławice, celu publicznego, istotnego dla obsługi mieszkańców gminy oraz ochrony dziedzictwa kulturowego.

2. Synteza ustaleń studium.

Ustalenia zmiany studium obejmują zmianę na obszarze wsi Czesławice w zakresie przeznaczenia istniejącego dworu na cele użyteczności publicznej, spełniającej potrzebę zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego, krajobrazu oraz tożsamości miejsca. Powyższe zrealizowane zostanie poprzez zmianę obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz na obszarze wsi Czesławice w zakresie:

- powiększenia obszaru przeznaczonego na cele zieleni urządzonej, w tym parku krajobrazowo-dworskiego wraz z dworem, oznaczenie na rysunku – A1;
- zmniejszenia terenu zabudowanego przeznaczonego dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (dawny folwark), oznaczenie na rysunku – A2;
- ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania w strefie objętej wpisem do rejestru zabytków (zabytkowy dwór i park).

W celu zapewnienia zgodności ustaleń studium z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wprowadzono w ujednoliconym tekście studium zapisy zgodne z ww. planem w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

3. Uzasadnienie i synteza ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gołańcz nr XLIV/407/10 uchwalonej uchwałą Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 20 września 2010 r.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie uchwały XXXII/296/09 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz dla wybranych terenów w obrębie miasta Gołańczy, w celu określenia zasad lokalizacji turbin wiatrowych. W/w uchwała wprowadza zmiany do dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gołańcz, przyjętego Uchwałą Nr VIII/38/95 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 28 listopada 1995 r., oraz zmienionego uchwałą nr XL/346/10 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 26 marca 2010 r. na obszarze wsi Czesławice.

Opracowanie zmiany Studium sporządzone jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 Nr 80, poz. 717 z późn. zmian.) i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 Nr 118, poz. 1233).

W opracowaniu uwzględniono rozwiązania przyjęte w dotychczas obowiązującym Studium (kontynuacja kierunków rozwoju), a także rozpatrzono aktualne uwarunkowania społeczno-gospodarcze i przyrodnicze. Zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, obejmujące wyznaczenie obszarów na terenie miasta Gołańcz dla których, w obrębie terenów rolnych, dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych i tereny przewidziane do zalesienia (R/ZL), określono na rysunku studium. Obszar planowanych elektrowni wiatrowych

oznaczono symbolem graficznym. Dla pozostałych obszarów wskazanych na rysunku, ustalenia zmiany Studium przewidują utrzymanie rolniczego kierunku zagospodarowania przestrzennego, zachowanie zabudowy zagrodowej (RM) oraz istniejących ogrodów działkowych (ZD). Zasady zagospodarowania tych terenów odbywać się będą w oparciu o przepisy odrębne.

Procedura sporządzania Studium przeprowadzona została zgodnie z art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności zebrane wnioski, opiniowanie, uzgodnienia, publiczna dyskusja nt. przyjętych rozwiązań i modyfikacje zapisów tekstu studium uzasadniają przyjęte rozwiązania.